

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejeman mesečno . . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 na enkrat . . . " 15 v
 na dvakrat . . . " 15
 na trikrat . . . " 13
 na večkrat primeren popust.
 Poročna oglasila, zahvale, smrtneice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 20 vtr.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 40 vtr.
 Izhaja vsak dan, izvenredno
 deluje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vosni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
 bosn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Nacionalistična zveza in osvoboditev Jugoslovancov.

Zagrebske »Novine« javljajo: Pred sodiščem v Travniku v Bosni stoji 65 dijakov. V obširni razlagi izvajajo državni pravdnik, kako je Srbija po aneksiji Bosne in Hercegovine pričela akcijo ne samo v svojih mejah, ampak tudi v južnih in slovenskih delih monarhije, kjer se je trudila, da pridobi najprej inteligenco za ideje Velike Srbije. Tu je bil začetek agresivne velikosrbske propagande, ki je pričela v prvi vrsti obračati vso pozornost srednješolski mladini, kar ji je tudi uspelo. Pravi, da je bil sedež vse te agitacije v Sarajevu; da je pa služila samo velikosrbskim ciljem se vidi iz načina njenega dela. V nacionalističnem listu »Novi Srbini« je izšel nekrolog o smrti srbskega majorja Milana Vasića, ki je bil tudi tajnik belgrajske »Narodne Obrane«, pa se tam jasno povdarjajo njegovi in nacionalistični cilji. Propagiral je, da je treba najprej spoznati narodno slogo, potem jo pa tudi uporabiti. Zato je sam prepotoval ne samo celo Srbijo, ampak tudi vse jugoslovanske dežele, ter je povsodi organiziral ljudi in izvršil dela, katerih podrobnosti morajo ostati za sedaj javnosti še tajna. Na ta način — pravi državni pravdnik — in po njegovem primeru je prišlo po raznih krajih Bosne, revnotako tudi v Zagrebu, Splitu in Ljubljani do srednješolskih organizacij, ki so odgajale in pripravljale svoje člane v smislu Vasićevih idej. Belgrajski klub »Narodno ujedinenje«, ki je bil vzor vsem nacionalističnim organizacijam v naših krajih je dal svoj program tudi našim, a v klubu se je govorilo, da morajo biti člani organizacij pripravljeni tudi na teroristično delovanje, ter se izvrševanju tega programa morajo pripisati tudi atentati, ki so bili izvršeni v Sarajevu in Zagrebu.

Posebno se je pokazalo delovanje teh idej pri Njeguševi proslavi v Zagrebu, ki je bila pravi kongres, kjer je bilo sklenjeno, da postanejo vse hrvatske, srbske in slovenske organizacije enotne. To so pričeli tudi takoj izvrševati, pa se je ustanovila cela vrsta nacionalističnih listov v Zagrebu, Sarajevu in Splitu, ki so vsi, čeprav vsak na opeben način, šli za enim končnim ciljem. Ti listi so »Nova Riječ«, »Vihor«, »Jugoslavija« in »Zastava«. Paralelno s temi so prihajale v svet tudi nove nacionalistične organizacije v Sarajevu, Banjaluki, Trebinju in v Mostaru.

Nacionalistične organizacije po Bosni je vodil v prvi vrsti Lazar Gjukic, ki je sprejemal nasvete Hrvatov in Slovencev, a na njegovi strani so se nahajali v tem poslu najbolj večji v saki šoli, v kateri je poslu najbolj večji v vsaki šoli, v kateri je

organizacija je bila v pismeni zvezi z Zagrebom in Splitom, ki so se prištevale med najboljše. Pri ustanovitvi teh organizacij je bil sprejet program, ki je n. pr. pri ustanovitvi take organizacije na sarajevski trgovski šoli zahteval, da se ustanovi velika jugoslovanska republika, potem da se vsi, ki niso Slovani izženejo iz slovenskih dežel in končno, da se prične boj z onimi društvi, ki ne priznajo tega programa. Pri mnogih članih nacionalistične mladine se je našlo program »Narodnega ujedinenja«, katerega so dijaki v velikem številu razširili po srednjih šolah, a kaj je bilo v programu, se je moglo najbolje videti iz delovanja že imenovanih nacionalističnih listov, ki so o njem pisali in ga razlagali. Državni pravdnik pravi, da je pričela mladina v resnici propagirati na njegovem temelju tudi revolucionarne ideje med Jugoslovani ter citira iz raznih listov in spisov, kako so na primer o Jukićevem atentatu mislili in pisali nacionalisti. Med srednješolci je imel ta program še več svojih pristašev kakor pa med onimi na visokih šolah.

Ko je bila obtožnica prebrana, se je pričelo zaslišavanje posameznih obtožencev. Najprej so zaslišali Kamenka Miloševića, ki pravi, da je bil član organizacije, ki pa ni imela nobenih političnih ciljev. V izjavah je prišel v nasprotje z nekimi svojimi izjavami v preiskavi. Za njim so zaslišali Avdija in Abdulaha Nikšić, ali oba zanikujeta, da bi bila kaj kriva, ker organizacija, kateri sta pripadala, ni imela političnega značaja.

Drugi dan razprave v Travniku dne 15. t. m. je potekel kakor tudi prvi v zaslišavanju krivcev, ki so obtoženi v prvi skupini. Ti se branijo vsi enako, priznavajo, da so bili člani mladinskih nacionalističnih organizacij, ali ne priznajo da so te organizacije razen kulturnih ciljev in nalog imele še kake druge naloge. Tretji dan razprave so zaslišali obtožence v drugi skupini, ki so obtoženi zaradi prestopka proti javnemu miru in redu.

Seja ljubljanskega občinskega sveta.

Ljubljana, 3. junija 1915.

Sejo vodi podžupan dr. Triller. Za overovatelja zapisnika imenuje občinska svetnika Šerjaka in Smoleta.

Dr. Triller vstane, za njim vsa zbornica. Podžupan izvaja:

Poklonitev armadi ob osvoboditvi Lvova.

Slavni občinski svet! Sinoči ob pozni uri se je bliskoma razširila radostna vest, da so naše, že od prvih dneh majnika zmagovito prodirajoče junaške čete zavzele z naskokom starodavni Lvov. Osvobodjena je torej zopet

po tridih devetih mesecih gališka prestolnica in vseskozi je upravičeno upanje, da bo v najkrajšem času cela severovzhodna meja monarhije popolnoma očiščena sovražnikovega vpada. S tem pa bo storjen, ako Bog da, velik in morda odločilen korak do končnega cilja, do tistega toli zaželjenega zmagnosnega, častnega in trajnega miru, ki naj prinese blagor monarhiji in vsem njenim narodom.

Ponosno je zaplapolala po naši beli Ljubljani v znak našega patrijotičnega veselja in navdušenja nad sijajnim uspehom naše hrabre armade častitljiva cesarska zastava, drevi pa bodo oznanjevali sijajno razsvetljeni domovi ta naša čutila.

Slavni občinski svet prosim privoljenja, da smem odposlati pismeno brzojavno čestitko na naslov Njega Cesarske Visokosti g. maršala nadvojvode Friderika s prošnjo, da blagoizvoli sporočiti junaškim četam naše najiskrenejše pozdrave, ki naj prinese blagor monarhiji in vsem njenim narodom.

Besedilo brzojavke:

Deželno glavno mesto Ljubljana prosi povodom slavnega zavzetja in zopetnega osvobodjenja Lvova, da sme spoštljivo izraziti čestitke in najprisrčnejše pozdravitve junaške čete.

17. pešpolk med najboljšimi v armadi.

Podžupan dr. Triller: Došel je sledeči dopis:

C. in kr. pešpolk št. 17.

Na bojišču, 6. junija 1915.

Velečenjeni gospod župan!

Ob dohodu novih, vrlih Kranjcev k domačemu polku na bojišču si Vam in deželnemu glavnemu mestu lepe Kranjske dovoljujem, da v imenu svojcev polka pošiljam prisrčne pozdrave in me veseli, ker morem iznova konstatirati, da »17ti« svojo težko dolžnost za cesarja in za domovino sijajno izpolnjujejo.

Polk se prištevava najboljšim v armadi.

Novi sovražnik vzbuja v vseh hlepenje, da bi smeli braniti domačo grudo in čakamo najgorečnejše tistega trenutka, ko nam bo mogoče dopusteno, da ga dobimo pred svoje bajonete.

Z največjim spoštovanjem

Hugo pl. Ventour l. r., podpolkovnik, polkovni poveljnik.

Rudolf Moebius, stotnik, zdaj polkov pobočnik.

Podžupan dr. Triller: Z velikim ponosom na naše vrle rojake sprejemamo na znanje ta dopis.

400.000 kronsko vojno posojilo.

Podžupan: V soglasju z vsemi člani finančnega odseka se je ukrenilo, da se tudi ustanovni zakladi porabijo za vojno posojilo, če pritrdi oblast, da se podpisne še na račun ustanovnih zakladov 400.000 kron vojnega posojila.

Uspeh zbirke kovin v Ljubljani.

Podžupan: Deželna vlada se je laiskavo zahvalila ob sijajnem uspehu kovinarske zbirke v Ljubljani. Prav je, da se ob tej priliki zahvalim magistratnemu svetniku Lahu, ki je spretno organiziral in izvedel celo stvar.

Cesarska maša.

Na vabilo deželne vlade se udeležijo predsedstvo občinskega sveta dne 29. t. m. ob 10. uri dopoldne v stolnici maše zadušnice za pokojnega cesarja Ferdinanda. Prosi občinske svetnike, naj se svete maše v obilnem številu udeležijo.

Podžupan dr. Triller prečita sledeče:

Poročilo mestnega fizikata o zdravstvenem stanju v Ljubljani za čas od 26. maja do 20. junija 1915.

Med mestnim domačim civilnim prebivalstvom tudi v dobi od 26. majnika do 20. junija ni nastopila nikakršna resnejša nalezljiva bolezen v večjem številu.

Z škrlatico sta obolela dva otroka, za difterijo osem otrok, od vseh teh ni umrl nobeden. Ena ženska je obolela za otrpnjenjem tilnika (meningitis cerebrospinalis), tudi ta že okrevi. Drugih nalezljivih bolezni ni bilo naznanjenih. Vsi omenjeni slučajji (razen dveh difterij) so se zdravili v deželni bolnišnici.

Iz drugih občin je bilo prinesenih v deželno bolnišnico en slučaj škrlatice, en slučaj davice, ki je umrl, in štiri slučajji trebušnega legarja.

Izmed vojaštva je bilo priglasičenih 58 slučajev trebušnega legarja, od katerih jih je umrlo 6. Vsi ti so bili že bolni pripeljani v Ljubljano.

Za kolero so oboleli štirje vojaki, oziroma so bolni došli v Ljubljano, in sicer so od teh umrli trije, eden je pa ozdravil.

Aprovizacijska akcija

se, kakor izvaja podžupan dr. Triller, uspešno nadaljuje. Ljubljana rabi za preživljenje na leto 500 železniških voz žita in moke. Občini gre pravica, da se njo pritegne k preživljenjski akciji. Posredoval sem pri deželni vladi, naj izroči izključno pravico za prodajo moke in žita mestnemu aprovizacijskemu odseku občinskega odseka, da dobimo Ljubljančani enakomeren in užitni kruh. Le občina more brez dobička ta-

LISTEK.

Slike z bojišč na severu.

K BOJEM PRI SANOKU.

Krakov, 21. junija. »Nova Reforma« objavlja nadaljne zanimive podrobnosti o bojih pri Sanoku: V Sanoku je velik vrt, ki je obdan z visoko ograjo. Ko se je ruska armada spustila v hiter beg, se je začel ta vrt polniti s čudnimi gosti. Najprej je prišel na vrt neki ruski vojak, kmalu so mu sledili drugi in v kratkem času je bil vrt napolnjen z Rusi. Posestnik vrta je bil najprej mnenja, da nameravajo Rusi tu zavzeti postojanko, da bi morda krili umikanje lastnih čet. Na svoje veliko začudenje pa je opazil, kako so si Rusi v vrtu napravili udobno, tiho med seboj šepetali in večkrat oprezovali na cesto skozi luknje v ograji. Zlasti je bilo čudno, da med Rusi ni bilo nobenega častnika. Posestnik vrta je nato odprl okno svojega stanovanja in vprašal Ruse, kaj prav za prav iščejo na vrtu. Na svoje presenečenje je dobil odgovor: »Avstrijceve hočemo!« Ko tega posestnik ni prav razumel in dalje vpraševal, je re-

kel Rus: »Nu, zdatsia hočem!« (Udati se hočem.) Ker jim pa posestnik le še ni verjel in sumil prevaro, jim je rekel: »Potem morate pa svoje puške skupaj zložiti.« Nato so Rusi zasadiili svoje puške z bajonetom navzdol v zemljo, navezali na neki drog kos bele tkanine in ko je prišla avstroogrška patrila, jih je odvedla kot ujetnike. — Druga zanimiva vojna epizoda se je zgodila ob prehodu čez San. Ko so naše čete trdo pritiskale na Ruse, se je zbralo ob nekem mostu kakih 2000 Rusov. Nenadoma pridirjajo sredi mednje trije ulanci in zavpijejo: »Roke kvišku!« Rusi so mislili, da so obkoljeni, vrgli svoje puške proč in dvignili roke. V tem trenutku so pa Rusi z onstran Sana otvorili na lastne ljudi ogenj iz pušk in in strojnih pušk, o čemer je bil ulanec Ostrowski ubit, oba njegova tovariša pa ranjena. Rusov je padla cela množica. Med njimi je nastala strašna panika in to okolnost sta porabila oba le neznačajno ranjena ulanca, da sta z dvignjeno sabljo odgnala seboj več sto ruskih ujetnikov, za kar sta bila pohvaljena.

RUSI V STRYJU.

»Ukrainische Nachrichten« poročajo iz Stryja dne 2. junija:

Po ljutih tritedenskih bojih so zvezne čete dne 31. maja osvojile mesto Stryj, ki so ga bili Rusi kot važno železniško križišče utrdili z ogromnimi nasipi in strelnimi jarki. Zmagoslavne čete so prikorakale v mesto tako zmagovito, da smo prepričani, da se Rusi ne bodo nikoli več vrnili.

Rusi so Stryj zasedli dne 22. okt. Pod rusko vlado je bilo v mestu dosti živil, bilo je vse po ceni, samo denarja je manjkalo. Poljakom so Rusi prizanašali, spoštovali njih vero in jezik. Ukrajince so pa strašno zatirali. Prvi teden je bil položaj še vedno nedoločen. Mesto je bilo pod vojaško upravo. Med vojaštvom je bilo veliko ruskih Ukrajincev, ki se so med avstrijskimi Ukrajinci čutili domače, peli ukrajinske pesmi, kupovali in čitali naše knjige ter govorili v ukrajinskem narečju. Vojaška oblast je izdajala razglase v treh jezikih, ruskem, poljskem in ukrajinskem (s fonetiko).

Ob koncu oktobra so prevzele vlado ruske civilne oblasti. Zdej se je pa začela dosledna rusifikacija. Odstraniti so se morali ukrajinski napisi in nadomestiti z ruskimi. Uradni razglasi so se se izdajali v ukrajinskem jeziku, a že z etimološko pisavo, pozneje pa

samo v ruskem in poljskem jeziku. Vsa ukrajinska društva so se zatrla; ukrajinsko inteligenco so postavili pod strogo policijsko nadzorstvo. Krasni ukrajinski narodni dom so izpremenili v ljudsko kuhinjo, en del pa je služil za rusko čitalnico. Opravo ukrajinskih društev so odpeljali v Rusijo.

Nižje sloje so izkušali Rusi pridobiti z razdeljevanjem živil in denarja. To jim je bilo lahko. Ortopali so trgovine in gospodarstva ter uropano blago delili. Denar so pa dobili od židov, katerim so nalagali visoke kontribucije. A vse te dobrote so malenkostne v primeri z vrednostjo blaga in pohištva, ki so ga Rusi ugrabili in odpeljali v Rusijo.

Kljub temu postopanju je ukrajinsko ljudstvo po ogromni večini ostalo zvesto in vdano Avstriji in vladarju, kar je tem bolj občudovanja vredno, ker ob naglem ruskem navalu ni bilo časa, da bi se ljudstvo zadostno poučilo o svojih pravicah in dolžnostih. Ko so Rusi iskali delavcev za svoje utrdbe in jake, se je ljudstvo upiralo ter izvajalo pasivno resistenco. Zavednejši rusinski kmetje so organizirali odpor proti ruskim rekvizicijam. Trije rusinski kmetje so bili zaradi tega obešeni.

ko akcijo izvesti. Ob intervenciji pri deželni vladi sem dobil vtis, da so pripravljene podpirati stremiljenje ljubljanske občine.

Škropljenje Ceste na južni kolodvor in klopi pred kolodvorom.

Na tozadevno interpelacijo občinskega svetnika Marinka poroča podžupan: Stavbni urad poroča: Stvar južne železnice je, da škropi Cesto na južni kolodvor. Mestni škropilci tudi sedaj škrope prostor pred kolodvorom. Glede na škropljenje v mestu je dala občini vojaška oblast na razpolago vojake. — Na Franchettijevo interpelacijo odgovori podžupan, da se postavijo pred kolodvor štiri klopi.

Dvorni svetnik Franc Levca častni meščan ljubljanski.

Podžupan dr. Triller: Gre za to, da mestna občina počasti odličnjaka, ki praznuje dne 4. julija 1915 70letnico svojega rojstva. Predlaga, naj občinski svet imenuje za častnega meščana Ljubljane dvornega svetnika v pokoju Franca Levca za zasluge, ki si jih je pridobil na slovestnem in na šolskem polju. Podžupan obširno opisuje zasluge in življenje dvornega svetnika Levca. Predlog je obveljal soglasno.

Preskrbinske pravice hranilničnih uradnikov in uslužbencev.

Občinska podpisna na zahtevo vlade izjavo, da jamči za preskrbinske pravice hranilničnih uradnikov in uslužbencev.

Računski sklepi za leto 1914.

Odobre se računski sklepi mestnega zaklada, mestnega ubožnega zaklada, ustanovnega zaklada, amortizacijskega zaklada in mestnega loterijskega posojila, klavničnega ravateljstva, mestnega pogrebnega zavoda, mestne elektrarne in mestnega vodovoda za leto 1914.

Druge zadeve.

Odkloni se priziv dr. M. Pirca kot kuratorja Josipa Streharja proti odloku mestnega magistrata o raznih zdravstvenih predpisih v hiši št. 2 na Tržaški cesti.

Meščanske podpore po 40 vinarjev dnevno se dovolijo štirim meščanom in meščankam, dvema proslencema se pa zviša meščanska podpora od 40 na 60 vinarjev dnevno. — Odkloni se prošnja Friderika Starka za odpis večje porabe vode v hiši Prazakova ulica št. 10. — Tereziji Trtnik se odpiše polovica več predpisane zneska za vporabo vode, ker so pregledale podgane svinčeno cev.

Podžupan nato zaključi javno sejo.

Po padcu Lvova.

Položaj po padcu Lvova, katerega je v vojaškem oziru uvaževati kot zmagovit prelom močno utrujene ruske brambne postojanke med Rawarusko in Mikolajevom, se je pričel že 24 ur po tem zgodovinskem dogodku jasni. Naše čete so prodrle med visinami zahodno od Kulikova in Szczerzeka (severozahodno od Mikolajova), torej na 4 km široki fronti. S pridobitvijo višin zahodno od Kulikova in Dornfelda je bila uvedena za Ruse zelo ogrožajoča obkolitev. Ko so čete armade Böhm-Ermolija zavzele utrdbе na zahodni in severozahodni fronti so se Rusi kljub temu, da obrambna sredstva še nikakor niso bila izčrpana, pričeli umikati in prepustili Lvov, da so mogli uiti iz zanke.

Umrli so junaške smrti za domovino. Eden izmed obsojenih je na morišču nagovoril množico z besedami: »Mi umrjemo za pravično stvar. Kljub naši smrti bo Avstrija zmagala in Ukrajina bo vstala.«

OPUSTOŠENJA V GUBERNIJI KIELCE.

Krakov, 21. junija. »Nova Reforma« poroča o opustošenjih, ki so jih v kielški guberniji provročili vojni dogodki: »Najbolj je bila prizadeta okolica Kielc samih. Zlasti kraji ob Nidi in pri Szreniawu so bili docela opustošeni. Velika sladkorna tovarna v Szreniawu je podobna kupu razvalin. Velik del njenih podrtin se je porabil za popravno cest. Izmed mest in vasi, ki leže v tem prostoru, je bilo večinoma najbolj prizanešeno krajem, ki so v ozkih dolinskih nižinah. V krajih, ki se nahajajo še blizu fronte, prebivajo ljudje še vedno v zemeljskih duplinah. Tudi mesto Sandomierz je v vojnih dogodkih veliko trpelo. Zlasti staro, zgodovinsko katedralo, cerkev sv. Duha in več drugih cerkev so krogile močno poškodovane, ravno tako mestno hišo in zgodovinsko Długoszewo hišo. Glasom »Kuriera Warszawskiego« je okraj Sochaczew podoben brezkončni puščini in kjer so stali prej kraji, se vidijo le še kupi razvalin.

Zasledovanje sovražnika, ki je ne glede na osvojitve glavnega mesta Lvova že sam na sebi doživel težak poraz in se je z velikimi izgubami moral umakniti, je v polnem teku. Čete 11. armade so že dosegle črto Zoltance (12 km vzhodno od Zolkiewa) — Turinka (10 km vzhodno od Kulikova). S tem so na pol poti do prihodnje naravne odporne črte sovražnika ob reki Bug. Hitri uspehi severno od železnice Lvov—Krasne napravljajo ruske mu vodstvu težke skrbi za nadaljnje umikanje čet, ki stoje med imenovano progo in Dnjestrom, ker lahko izgube stik s severno skupino.

Tudi položaj ruskih čet severno od Rawaruske bo prav kmalu nevzdržljiv, ker je že vprašanje, če se bodo mogle umakniti proti Mostowiek (45 km vzhodno od Rawaruske). Ostane jim le še smer proti Uhnovu in Belzu (severovzhodno od Rawaruske). Cela ruska bojna fronta v vzhodni Galiciji po zmagi pri Lvovu je raztrgana. Sedaj nimamo pred seboj nika-ke skupne armade, ampak le še skupine med katere so zagodene naše in nemške čete. Nadaljnja zasledovanja slede samobo- sebi. Uspeh genialnega vodstva naše vojske bomo imeli kmalu jasno pred očmi.

Južno od železnice Lvov—Krasne so se poskušali Rusi upirati na gorovju vzhodno od ceste Lvov—Mikolajov. Ta ruska fronta ima veliko, resno in zelo težavno nalogo, da krije umikanje ruskih čet, ki stoje ob Dnjestru do Zurawna, ker te lahko pridejo med dva ognja in sicer med armado Böhm-Ermolli in armado Linsingen. Zato tako trdovraten ruski odpor vzhodno od Lvova in severovzhodno od Mikolajova. Ozemlje tem pospešuje defenzivo. Kljub temu bodo tudi tam kmalu zasopodovale naše zmagovalne čete.

Med Rawarusko in izlivom reke Tanew ni nobene izpremembe, bo pa kmalu nastala, ker Rusi izpraznjujejo kot med Sanom in Vislo. V zvezi s tem je rusko umikanje na gorovju pri Kielcach, kar pomenja, da bo kmalu razbita tudi ruska srednjepoljska fronta. Veliki dogodki so še v teku.

× × ×

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Kako je bil zavzet Lvov. — General Böhm-Ermolli vkorakal v Lvov. — Ruska fronta vnovič predtrta. — Rusi se tudi na ostalih frontah umikajo.

Dunaj, 23. junija. Radosti ob vhodu naših čet v Lvov ni mogoče popisati. Zavzetje z naskokom ruskih postojank pri Lvovu po armadi Böhm-Ermolli se zopet označuje kot predor, ki že učinkuje na vso ostalo bojno črto.

Rusi se že tudi v gorati pokrajini pri Kielcach zahodno od Visle pripravljajo na umikanje.

Dunaj, 23. junija. Uradno se poroča: Severozahodno in zahodno fronte lvovskega pasu so v vrsti ruske obrambne postojanke Zolkiew—Mikolajev imele zasedene močne ruske sile. Dne 22. t. m. ob 5. uri zjutraj je dunajska deželna bramba z naskokom vzela utrdbo Rzesna na cesti Janow—Lvov. Od severozahoda so ob istem času prodrle naše čete čez višine vzhodno od potoka Mlynówka in osvojile nekaj utrdb pred višino Lysagora. Tekom dopoldneva smo v nadaljnjem prodiranju proti mestu v krvavem boju vzeli še ostale utrdbе severozahodne in zahodne fronte. S tem je bila ruska fronta vnovič predtrta, sovražnik, ki je zopet imel težke izgube, pa prisiljen, da se je umaknil. Naše čete so med zasledovanjem prodrle do višin vzhodno in severovzhodno od mesta in prekoračile južno od Lvova cesto, ki vodi v Mikolajov. Med navdušenjem prebivalstva je prišel popoldne ob 4. uri general konjenice Böhm-Ermolli s četami druge armade v Lvov.

Tudi pri Zolkiewu in vzhodno od Rawaruske se Rusi umikajo. Posamezne napade sovražnika ob Tanewu smo odbili. Danes ponoči se je pričel sovražnik dalje umikati tudi med Sanom in Vislo kakor tudi na gorovju pri Kielcach; povsod ga zasledujejo zavezniške čete.

Ob Dnjestru je splošen položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Od Lvova proti ruski meji.

Berlin, 23. junija. Uradno se poroča: Lvov so včeraj popoldne z naskokom vzlele avstrijske čete, nato ponoči postojanke ob Szczerzku med Dnjestrom pri Mikolajovu in Lvovu.

Dalje severno smo med zasledovanjem dosegli črto vzhodno od Lvova—Zoltance — Turynka (severovzhodno od Zolkiewa).

Pri Rawaruski in zahodno od tu je položaj neizpremenjen. V kotu San—Visla so se Rusi pričeli umikati.

Na vzhodnem bojišču ni nič novega. Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

NAŠ CESAR IN ZAVZETJE LVOVA.

Dunaj. »Neues Wiener Tagblatt« poroča: Cesarju so takoj poročali, da je Lvov vzet. Poročilo je cesarja globoko ganilo.

Dunaj, 23. junija. (Kor. urad.) V stolnici sv. Štefana bo jutri ob slovesni zahvalni božji službi zastopal cesarja nadvojvoda prestolonaslednik Karol Franc Jožef. Nameravano poklonitev dunajskega prebivalstva sprejme cesar jutri ob 11. dopoldne v Schönbrunn.

SLOVESEN VHOD NAŠIH ČET V LVOV.

Dunaj, 23. junija. (Kor. ur.) Iz vojnega časnikarskega stana poroča:

Armadni poveljnik general pl. Böhm-Ermolli je v sredi najožjega štaba ob 4. uri popoldne na čelu svojih čet vkorakal v Lvov. Mesto, katerega notranji del sovražnik ni skoraj nič uničil, je bogato okrašeno z zastavami. Na cestah, na oknih, na balkonih stoje tisočeri in tisočeri, ki se tako radujejo, da pretresa njih navdušenje srce in dušo. Dež cvetic se sipa na avtomobile. Iz tisočeri in tisočeri grl doni neprestano veselo in krepko: Živel naš ljubljani cesar! Živila Avstroogrška in njena zmagovita armada! Živeli naši osvoboditelji! Armadnega poveljnika so slovesno sprejeli pred deželnim dvorcem. Profesor Marcel Chlamtacz je kot zastopnik mestnega zastopa poljsko in nemško ognjevit opisaval radost prebivalstva o osvoboditvi Lvova, dal duška preizkušeni ljubezni in zvestobi nasproti vladarju in navdušenemu občudovanju junaštev zveznih armad, ki so danes z junaškim naskokom vzlele Lvov. Armadni poveljnik se je zahvaljeval s toplimi, krepkimi, glasnimi besedami na sprejemu in je izrazil svoje veselje, ker je s svojo armado glavno mesto dežele Galicije zopet pridobil Njegovemu Veličanstvu, našemu goreče ljubljenu cesarju in kralju. Besede zmagovitega armadnega poveljnika so povzročile vihar navdušenja. Nepregledna množica je odkrita pela cesarsko pesem. Vsakemu, ki je bil navzoč tej poklonitvi, ostane to nepozabljivo v spominu. Govoril je nato še predsednik strelskega društva in judovske verske družbe.

RADOST PO CELI MONARHIJI.

Dunaj, 23. junija. (Kor. ur.) Neprestano dohajajo iz cele avstroogrške monarhije poročila o sijajnih dokazih veselja celokupnega prebivalstva. V večjih mestih so povsodi priredili sprejeme, pri katerih so se vršile spontane manifestacije za zvezna vladarja in armade. V tržaški luki zasedane ladje so se bogato odele z zastavami in tudi drugače so se vsepovsod javna in zasebna poslopja praznično odela z zastavami. Celokupno provincialno časopisje v vznesenih uvodnikih slavi pomen tega dne in opozarja na veliko važnost tega dogodka v političnem in vojaškem oziru. Številne poklonstvene brzogavke so bile poslale cesarju in vrhovnim poveljnikom zveznih armad.

Dunaj, 23. junija. (Kor. urad.) Poročila, ki dohajajo iz cele monarhije, popisujejo neizmerno veselje, katero je povzročilo zavzetje Lvova. Vsi dunajski listi izražajo soglasno prepričanje, da pomenja osvojitve Lvova ne le konec ruskega gospodarstva v Galiciji, marveč tudi popoln polom rukskih armad.

Berlin, 23. junija. (Kor. urad.) Viharne manifestacije zveznim armadam na čast povoda zavzetja Lvova so trajale do poznih ponočnih ur. V javnih lokalih so povsod svirali avstrijsko in nemško himno, ki jo je občinstvo navdušeno skupno z godbo pelo. Cesar je ukazal, naj se razobesijo zastave na javnih poslopih in da se prekine pouk v šolah. Vsi listi slave zavzetje Lvova in naglašajo, da gre zahvala na doseženem velikem uspehu zvestemu in postenemu složnemu delovanju zveznih armad, in izražajo upanje, da se tudi na avstrijski zemlji kmalu ne bo nahajal noben sovražnik več. »Vossische Zeitung« izjavi: »Car, ki se je še pred kratkem podal kot triumfator, zmagovalec, v Lvov, ima povod, da gleda s strahom v bližnjo bodočnost. Najmočnejši konj v hlevu zveze štirih je cepnil na tla. Lvov mu je zadal sunek, po katerem ne more več okrevati.«

POKLONITEV LVOVSKIH AKADEMIČNIH OBLASTI CESARJU.

Dunaj, 23. junija. (Kor. urad.) V imenu akademskih oblasti vseučilišča v Lvovu, ki bivajo na Dunaju, je rektor, ko je izvedel o osvojitvi Lvova, brzogavil cesarju: Junaške čete Vašega Veličanstva so po trdih, junaško izvedenih bojih ne glede na smrtno nevarnost osvobodile glavno mesto Galicije. V tem zgodovinskem trenutku se drzne po kralju Janu Kazimirju ustanovljeno, po slavnih prednikih Vašega Veličanstva obnovljeno, po očetovski milosti Vašega Veličanstva k blagodejnemu narodnemu procvitu vzbujeno vseučilišče v Lvovu Vašemu Veličanstvu izraziti svojo najudanejšo, globoko čutečo zahvalo, ker je bilo po sijajnem junaštvu Vašega Veličanstva slavne armade rešena usode, ki sta ji bili žrtvovani poljski vseučilišči v Vilni in v Varšavi. — Twardowski, rektor.

SIJAJNE MANIFESTACIJE NA DUNAJU.

Dunaj, 24. junija. (K. u.) Ob zopetni osvojitvi Lvova je celo mesto okrašeno z avstrijskimi, nemškimi in s turškimi zastavami. Tekom včerajšnjega dne je bilo veliko manifestacij. Dopoldne so se prirejali dijaški izprevidi na dvor in pred vojno ministrstvo. Judovski na Dunaju se nahajajoče gališko prebivalstvo je priredilo ob 6. uri popoldne pred vojnim ministrstvom sijajno manifestacijo cesarju in zveznim vladarjem. Za njimi so manifestirali Ukrajinci. Zvečer je bil vojaški mirozov. Vojaške godbe so korakale pred vojno ministrstvo; nepregledne množice so tvorile špalir in so klicale navdušeno živeli zveznim vladarjem in armadam. Na oknih slovesno razsvetljenega vojnega ministrstva so stali vojni ministri Krobatin, mestni poveljnik in župan dr. Weisskirchner. Vojnega ministra so živahno pozdravljali. Župan dr. Weisskirchner je govoril s balkona med viharim navdušenjem. Slavil je mogočno zmago in se je zahvaljeval junaško se vojskuioci armadi in sklenil v živili zvezni vladarji, kar je povzročilo viharno radost. Tisočera množica je pela nato cesarsko pesem, Heil Dir im Siegeskranze in končno neko ogrsko narodno pesem. Izprevid, bilo je nad 200.000 oseb, je korakal nato neprestano slaveč zvezne vladarje po mestnih cestah. Istočasno je bila velika manifestacija pred palačo armadnega višjega poveljnika nadvojvode Friderika. Nadvojvodinjo Izabelo so viharno pozdravljali. Manifestacije so trajale pozno v noč. Tudi iz vseh delov države, med drugim iz Prage, Brna in Trsta se poroča o podobnih navdušenih domoljubnih manifestacijah.

GENERAL BÖHM-EMOLLI.

General konjenice Edvard pl. Böhm-Ermolli, poveljnik zmagovite druge armade, ki je osvojila Lvov, je bil rojen l. 1856, in je iz dunajsko-novomeške vojaške akademije l. 1875. vstopil kot poročnik v 4. dragonski polk. Ko je končal vojno šolo, je prišel l. generalnem štabu. Leta 1897, je postal polkovnik 3. ulanskega polka. V letu 1901. je bil Böhm-Ermolli imenovan za poveljnika 16. konjeniške brigade v Požunu, l. 1903. za generalnega majorja. Od l. 1905. poveljnik krakovske konjeniške divizije je bil 1907 povišan za podmaršala. Leta 1911. je prevzel poveljstvo 1. armadnega zbora. Naslednje leto je bil imenovan za generala konjenice. Böhm-Ermolli je že od začetka vojske poveljnik druge armade in se je med vojsko s svojo armado že večkrat odlikoval.

BERLINSKI LISTI O OSVOJITVI LVOVA.

Berlin, 23. junija. (Kor. ur.) O zopetni osvojitvi Lvova piše »Kreuzzeitung«: »Bliža se trenutek, ko bomo lahko rekli, da tudi na avstrijskih tleh ni nobenega sovražnika več.«

»Berl. Ztg. am Mittag« označuje zopetno osvojitve Lvova kot politično venčanje genialnega strateškega načrta, katerega je izdelal načelnik generalnega štaba baron Konrad pl. Hötendorf.

»NORDDEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG« O PADCU LVOVA.

Berlin, 23. junija. (K. u.) »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« poroča k osvojitvi Lvova: Po dolgih mesecih tujega gospodstva sveti glavnemu mestu Galicije svoboda. Kakor hrumeč vihar so zavezne nemške in avstroogrške čete drville naprej. Z vsemi sredstvi novodobne utrjevalne umetnosti je sovražnik izpremenil deželo v silno trdnjavo, črto za črto je napravil vrste in jih napolnil z nepreglednimi množicami čet. Njemu in njegovim zaveznikom so veljale kot neprehodna ovira. Z Galicijo se je ravno kot z rusko deželo in daleč vidnimi in občutnimi znamenji nasilnih odredb se je dežela podvrгла vladni umetnosti, katere brezobzirnost povsod zapuša globoke znake, kjerkoli najde priložnost, da se neovirano razvija. Toda ko je prišel čas, je napolnil dan, ki je imel napraviti prvo vrzel v rusko trdnjavo na galiških tleh. Od tedaj je šlo nevzdržno naprej. Udarec je sledil udarcu. Člen za členom umetno zgrajenih ruskih postojank je padel. Przemysl je bil vzet, sedaj je Lvov v posesti zveznih armad. Celo veličino dejanj, ki so se izvršila pod genialnim vodstvom po zaslugi občudovanja vredne požrtvovalnosti in vstrajnosti čet, moremo mi doma ostali v sedanjem trenutku šele slutiti, ne popolnoma preceniti. Ko se bodo izvedele posamezne poteze mogočne vojne igre, ki se od začetka maja dogaja na galiških tleh, se bo pred našimi očmi razvila slika, polna neodoljive sile. Potem bo postalo očito, kaj je storilo presega-joče vodstvo v najtežavnejšem položaju, potem bo tudi junaštvo in požrtvovalnost čet še sijajnejše zablestelo; potem bo neomajljiva orožna zvestoba

Nemčije in Avstro-Ogrske vnovič in v najvišji meri zasvetila pred svetom. Tu je zavezno bratstvo prestalo resno poizkušnjo na način, ki se ne da nadkriliti. Ljudstva Nemčije in Avstro-Ogrske so močnejše nego kdaj prej navdana s čuvstvom skupnosti. Ta duh jih bo tudi v bodoče vodil od zmage do zmage v boju, ki ga ne bojujejo samo za lastno svobodo in bodočnost, marveč v resnici za evropsko izobrazbo in uravnost.

Berlin, 23. junija. (K. u.) V opisu »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« o radosti, ki vlada v Berlinu povodom zopetne osvojitve Lvova, je čitati med drugim: Iz posebne obilice zmagoslavne radosti je donelo odkritosrčno veselje, s katerim se vsi zavzemamo za usodo našega zvestega zaveznika Avstro-Ogrsko. Lvov je nov dokaz za našo nerazdružljivo zvezo, ki bo učinkovala še dalje in bo omahujoče zaupanje naših skupnih sovražnikov še bolj omajala.

NEMŠKI PARLAMENT ČASTITA.

Berlin, 23. junija. (K. u.) Koncem seje poslaniške zbornice je predsednik ob vsestranskem živahnem pritrjevanju prosil in dobil pooblastilo, da pošlje brzojavno častitko vrhovnemu poveljniku avstro-ogrške armade.

LVOV NEPOŠKODOVAN.

Dunaj. Vsa došla zasebna poročila potrjujejo, da ob vročem boju za Lvov mesto ni bilo nič poškodovano.

V LVOV ODPOTOVALA NAŠA POLICIJA IN ŽELEZNIČARJI.

Krakov. »Nowa Reforma« poroča: Iz Krakova so 22. junija odpotovali že večji policijski oddelki s poveljniki v Lvov, da prevzamejo policijsko službo. Tudi lvoški železničarji so se že odpeljali iz Krakova.

RUSKI GENERALNI ŠTAB POMIRJUJE.

London, 23. junija. (Kor. ur.) Glasom poročila »Daily Mail« iz Petrograda so na javnih poslopih v Petrogradu nalepljeni oglasi generalnega štaba, v katerih se narod poziva, da se popolnoma mirno zdrži. V oglaših se izjavlja, da podajajo le uradna poročila pravo sliko položaja in da krožeče govorice o katastrofi razširjajo le bojazljive in zlohotne osebe. Generalni štab trdi, da se položaj glede preskrbe z municijo dan za dnem boljša, kakor tudi, da ima Rusija na razpolago ogromne rezerve mladega moštva. Generalni štab pa opozarja na to, da bo preteklo nekaj časa, predno bo Rusija vstajati uvesti krepko ofenzivo. Dalje se čita v oglaših, da je Rusija v prvih mesecih vojne pretrpela največje izgube med zavezniki in sploh največ trpela.

NOVA RUSKA OBRAMBNA ČRTA OB BUGU.

Milan, 23. junija. »Secolo« piše: Rusi sedaj utrjujejo novo črto ob Bugu, ker smatrajo za mogoče, da nameravajo zavezniške čete po osvojitvi Lvova pohod proti Varšavi.

MACKENSEN VOJNI MARŠAL?

Gdansk, 23. junija. Neki tukašnji list navaja, da je izvedel iz zanesljivega vira, da je generalni polkovnik pl. Mackensen imenovan za vojnega maršala.

GENERAL RUSKI NASLEDNIK VELIKEGA KNEZA NIKOLAJA NIKOLAJEVIČA.

Monakovo. Petrograjska »Gazetta« poroča: General Ruski se imenuje, da bo sledil že zdaj ali kmalu Nikolaju Nikolajeviču. Došel je že v Petrograd in je od tam takoj odpotoval v Carsko Selo k carju. Več članov dume so še zadnje dni odpoteli v Sibirijo. V Odesi so zopet izbruhnili nemiri.

INOZEMSTVO O RUSKIH PORAZIH.

Rotterdam. »London News« izvajajo: Avstrijsko-nemške zmage v Galiciji so uničile najvažnejše osvojitve tropskega usoda in usodni udarec Angliji in njenim zaveznikom. Avstrijska monarhija lahko označuje zopetno osvojitve Galicije svojim najslavnejšim dejanjem, a vojske še ne bo končala.

IZ RUSIJE.

Vojska za Ruse izgubljena. — Prepričani smo, da bo vojska v nevarnosti.

Curih, 21. junija. »Zürcher Post« pri naša sledečo izjavo, ki jo je liberalni ruski diplomat podal bukareški »Lupti«:

V Rusiji vedo, da mora Lvov pasti. Nato bodo Nemci udarili v Podolje in Besarabijo. — V uredništvu »Ruskega Slova« so sprejeli diplomata z besedami: »Vojska je za nas izgubljena.« — Štabni zdravnik iz Galicije je rekel diplomatu: Ko smo žrtvovali v vročih bojih 110.000 mož za karpatske višine, nismo izgubili samo teh, ampak tudi svojo najboljšo armado. Kar sedaj pošiljajo v ogenj, so samo neizvežbani ljudje brez zadostne artiljerije in streljiva. — Diplomata je nadaljeval: Sedaj nima Rusija niti dobrih vojakov, niti častnikov, niti streljiva. Vzroki porazov so v intrigah v generalnem štabu.

Podnačelnik general Dragomirov v svojem sovraštvu do Radka Dimitrijeva cel mesec ni odgovoril na poročilo o zbiranju velikih sovražnih sil in na prošnjo za pomoč. V Rusiji se sedaj bojujejo Nemcem prijazna dvorna stranka in slavofilni liberalni krogi, katerim stoji na čelu veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Po dogodkih v Galiciji narašča vedno bolj nezaupanje v dvorne in vodilne kroge. Nezadovoljneže vodi knez Lwow, načelnik armadne preskrbe. Dvorna stranka hoče mir s sporazumom z Nemčijo, pa Nikolaj Nikolajevič ima še velik vpliv. V kratkem pojde v Moskvo car, kjer bo v Kremli proglasil, da je domovina v nevarnosti. Seveda bo to samo pretveza, da spravi pod orožje tudi Fince. Nastop Italije je Rusom brezpomembna stvar, pač pa se bolj zanimajo za stališča balkanskih držav.

NEMIRI V MOSKVI.

Kodanj, 21. junija. »Rusko Slowo« piše: V Moskvi je zopet mirno. Cestni promet je dovoljen do polnoči. Škode se ne dā natančno določiti, toda je ogromna. Porušenihi je bilo tudi precej ruskih trgovin. Mnogo ulic kaže lice, kakor po obstreljevanju. Gorelo je na več nego 100 krajev. V noči od 10. na 11. junija je sodrga preprečila gasilno delo ognjegascev.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Prvi mesec vojske. — Italijani nimajo dosedaj nobenega uspeha.

Dunaj, 23. junija. Uradno se poroča:

V pravkar minulem prvem vojnem mesecu niso Italijani dosegli nobenega uspeha. Naše čete drže prav kakor ob začetku vojske svoje postojanke ob ali blizu meje. Ob soški fronti, na utrjenem obmejnem prostoru Bovec—Naberjet, ob kranskem grebenu in na vseh tirolskih frontah so se izjalovili vsi poskusi sovražnega prodiranja s težkimi izgubami.

Namesnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Resnica o bojih pri Plaveh.

Dunaj, 24. junija. (Kor. ur.) Iz vojne- ga časnikarskega stana se poroča:

Italijanski glavni stan širi o dosedanjih bojih pri Plaveh poročila, ki niso le samoposebi netočna, marveč opisujejo tudi izjalovljene napade kot zmage. Po osemndevnih bojih, v katerih je imel sovražnik velike izgube, so postojanke pri Plaveh trdno v naših rokah in jih niso nikjer prodrli. Po premočnem artiljerijskem ognju podpirani, je došlo 10. junija in ponoči na 11. junij približno šest stotnih na avstrijski breg. Takoj uvedeni protinapad se je moral vsled ljutega artiljerijskega ognja ustaviti in odgoditi, dokler ni postalo temno. Sovražnik se je umaknil na zahodni breg nazaj, ne da bi bil sploh poizkušal odpor. Sovražna pehota je 12. junija zopet prekorčila Sočo in je napadla vrh 383, na katerega je osredotočilo ogenj približno 80 topov. Sovražnik je prišel do lastne postojanke, a je bil v ljutih bližnjih bojih tako vržen, da se je morala njegova glavna sila umakniti na zahodni breg Soče nazaj. Na vzhodnem bregu so se mogli držati v kritjih le slabi oddelki. V tesnem napadalnem prostoru je ostalo približno 1000 padlih Italijanov. Ponoči 14. junija so se lahko odbili trije ponovljeni napadi. Po štiriurni artiljerijski pripravi dne 14. junija so zopet izvedli napad, ki se je v krvi zlomil. Poljska in težka artiljerija je dne 15. junija od 4. zjutraj naše postojanke z neizmernim razsipanjem streljiva ljuto in neprestano obstreljevala. V bodoči noči so uvedli tri pehotne napade na vrh 383, ki so se razbili ob odporu hrabrih Dalmatincev. Isti uspeh je imel z močnimi silami podvzeti napad 16. t. m. popoldne, dasi je tudi ta dan delovala sovražna artiljerija od ranega jutra. Sovražnik, brigadi Ravenna in Forli, ojačeni z mobilno milico (črno vojsko), je imel najtežje izgube. Ujetniki izpovedujejo, da je italijanski kralj sam ukazal, da morajo vrh pri Plaveh vzeti za vsako ceno. Boji so bili odločeni do opoldneva 17. junija. Sovražnik se je utrdil pred našimi postojankami in ni izvajal nobenih resnih napadov več. Poročilo, da so nam Italijani vzeli eno strojno puško, je popolnoma izmišljeno; pač smo pa mi vzeli dve strojni puški. Resnični so le podatki italijanskega glavnega stana o težkih izgubah Italijanov. Ne glede na zelo verjetne izpovedi raznih ujetnikov je ležalo v približno 1.2 km širokem napadalnem polju 3000 nepokopanih mrtvih Italijanov. Naše lastne izgube mrtvih, ranjenecv in pogrešancev niti od daleč ne dočejejo tega števila. V bojih pri Plaveh so se morale bojevati naše čete tudi s pijanimi sovražniki, kar se je doglalo pri ujetnikih in pri ranjenicah italijanskega pešpolka št. 38. V njih steklenicah so se tudi našli ostanki žganja. Končno si sovražnik ne predstavlja jasno določil o konvenciji sklenjeni v Genfu. Ranjence, ki so ležali v težavnem ozemlju so italijanski vojaki na

Ropale so vlačile, zvodniki, pa tudi delavci in celo dobro oblečeni ljudje in so v temi nosili domov bogat plen.

K NEMIROM V PETROGRADU.

Stockholm, 22. junija. Glasom poročil iz Petrograda so se dne 5. junija in naslednje dni vršili v Putilovih delavnicah in bližnjih predmestjih težki nemiri. Putilovo delavstvo trdi, da so plače kljub nedavno dovoljenim dokladam docela nezadostne, tembolj ker se te doklade sploh ne izplačujejo, marveč se stekajo v žepu ravnateljev, med tem ko uslužbenci dobivajo iste plače kakor pred izbruhom vojne. Osebe drugih tovarn je Putilovo delavstvo v tem gibanju krepko podpiralo. Ker so se v stvar vmešali tudi revolucionarni življenji drugih krogov, so imele demonstracije zelo resen značaj. Končno so s pomočjo petrograjske posadke nemire krvavo zatrli. Sedaj obdaja Putilove delavnice vojaški obroč, ki jih popolnoma loči od ostalega sveta in vsakemu nepoklicancu zabranijo približanje. Tudi ponoči delavci ne smejo zapustiti tovarne. Izbruh teh nemirov je baje močno omajal tudi stališče dosedanjega notranjega ministra Maklakova.

zverinski način klali. Na zahodnem bregu Soče so se vozili municijski avtomobili sovražnih motorskih baterij pod varstvom »Rdečega križa« sovražnik je po nekem boju poslal nek oddelek zdravnikov in možlik pred našo postojanko, da bi pokopali mrtvece. Pozneje je prišel nek poročnik, ki se je predstavil kot parlamentar in ki se je hotel pogajati brez vsake izkaznice ali pooblastila o pokopavanju mrličev pred bojno črto. Taki naivni poizkusi, da bi si ogledali naše postojanke, se rešijo tako, da se dotične osebe ujamejo. Priznanje hrabrim borilcem pri Plaveh ni izostalo. Njegova c. in kr. visokost prevzvišeni višji armadni poveljnik je brzojavil 18. junija poveljniku dotičnega obrambnega odseka: »Armada je ponosna na hrabre čete pri Plaveh. Le tako naprej. Vojni maršal nadvojvoda Friderik.«

Boji ob Soči.

»Dalmatinci gotovi zmage.« — Italijani brez glave.

Vojni poročevalec »Neue Freie Pr.« brzojavlja 22. junija:

Danes sem šel iz Gorice obiskat naše postojanke zahodno od Soče.

Dalmatinske čete kažejo tu povsod nepresegljivo zaupanje v zmago.

Trije dosedanj, strašno siloviti napadi sovražne pehote so bili odbiti z ogromnimi izgubami za sovražnika. Mnogo njegovih mrličev leži še nepokopanih pred žičnimi ovirami.

Način boja Italijanov slikajo tu splošno kakor brez glave, njihovim napadom manjka elana in vstrajnosti. Vsi pravijo, da na tem mestu Italijani naše fronte ne bodo predrli.

Brezuspešnost italijanskih napadov ob Soči.

Vojni poročevalec lista »Zeit« poroča: Idoč iz Trsta sem obiskal z malo skupino vojnega poročevalskega stana našo fronto ob Soči. Splošni vtis, ki ga je napravila na nas, je najugodnejši. Na celi fronti niso naše postojanke po laških napadih niti najmanje omajane.

Kljub temu, da Italijani pogosto napadajo z veliko premočjo, se vtis te premoči komaj opaža. Veliko prednost našim četam ne nudi samo ugoden teren, marveč tudi to, ker so navajene na vojsko in pa dosedanje izkušnje; posebno kar so naši vojaki izkusili v gorski vojski, to sedaj ob Soči pridno uporabljajo. V umetnosti maskirati postojanke in jih z vsemi sredstvi ojačevati, so pravi mojstri.

Sovražna artiljerija je prav dobra. Naši vojaki, ki so si pod močno ofenzivo vse kaj drugega predstavljali, so najboljše volje, posebno ker so življenjske razmere na južnem bojišču veliko prijetnejše, kot v Galiciji in se dovoz vrši gladko kljub terenskim težkočam.

»Ponesrečeni naskoki ob Soči.«

Curih, 22. junija. »Anzeiger« poroča: Od Soče prihajajo za Italijo žalostni glasovi. En dan so Italijani devetkrat naskočili, toda le malo se jih je vrnilo — cele gore mrtvih leže pred italijanskimi postojankami. Celot italijansko »prodiranje« se omeji na ponesrečene naskoke, ki se vrstijo z boječim bližanjem. V armadi zadaj za fronto se kažejo znaki velikega razočaranja.

Veliki govornik Barzilai pa poroča, da se vojaki v kraljevi bližini niti ne umaknejo pred granato, ampak z vriskanjem skočijo proti nji. — Op. ured.

Italijanske bombe pri Divači.

Dunajska »Zeit« poroča: Laški listi so zelo ponosni na uspehe Italijanov v zračni vojski. Tak »uspeh« se je dosegel pri Divači. V noči od 16. na 17. junija je neki

italijanski zrakoplov zasledoval nek vlak, ki je privozil v Divačo. Vlak je takoj obstal. Luči so ugasnili. Sedaj so Italijani pričeli bombardirati. Hitro drugo za drugo so vrgli pet bomb, nato jo pa hitro odkurili, ko je pričela kolodvorska straža streljati. Italijanski generalni štab je seveda poročal, da sta kolodvor in železnica v Divači razdejana. V resnici pa je onih pet bomb napravilo pet lukenj v kraska tla. Najbližje je padla bomba kakih 200 m od železnice.

Pri Plaveh uničeni trije italijanski polki.

Kolin, 23. junija. »Köln. Zeitung« poroča iz Italije: Med italijanskim prebivalstvom se trdovratno vzdržuje vest, da so imeli Italijani pri Plaveh izredno visoke izgube. Italijanski generalni štab je sam navedel, »da so izgube težke«. Pripovedujejo, da so bili na višinah pri Plaveh uničeni trije italijanski polki.

»Osvoboditelj« in »odrešenci«.

V »Corrieru della Sera« z dne 20. junija — kakor poroča »Neue Freie Presse« — piše poslanec Barzini, da je Avstrija na Goriškem vpoklicala vse za orožje sposobne ljudi, vse narodno misleče osebe, ki niso pravočasno zbežale, pa je internirala. V izpraznjeni deželi je pustila samo preoblečne žandarje in vojake za špijone; takoj se jih spozna po njihovem vojaškem obnašanju in sovražnem pogledu. (Čudno, da se špijoni tako nerodno obnašajo, da se jih takoj spozna. Op. ur.) V svoji dobrosrčnosti zaupljivosti smo jih dolgo časa pustili, da so nemoteno brez kazni opravljali svoje delo. Sedaj pa vemo, pri čem da smo in vedo to tudi naši vojaki, kajti kjer naletijo na te »maroderce« avstrijskega vojnega vodstva, se ne pomišljajo dolgo in pred svojimi bajoneti jih ženejo do bližnje straže v taborišču. Nihče ne bo grajal naše strogosti, ker se je po možnosti upustilo nepotrebnemu trdosrčnosti. Barzini popisuje transport kolone takih ujetnikov. Po dva sta v vrsti, vklenjena na rokah in tako gredo cele ure daleč po beli cesti in v pekoči vročini. Njihov pogled je mračen. Vse se jim umika in jim kliče: »Ali ste končali svojo vojsko z baterijami!« Ujetnike ženejo pred vojno sodišče.

V zvezi z včerajšnjim našim uradnim poročilom, da bodo v Benetkah ustrelili obilo ljudi iz naših krajev, nam ta italijanski glas odkriva italijansko »odrešenje«. Pravica bo že našla plačilo za krivico. Op. ur.

Boj na 3000 metrov visokem ledeniku.

»Zeit« piše: »M. N. N.« poročajo: V ozemlju Tonal se je bil pred nekaterimi dnevi boj v višini 3000 metrov, pač na najvišjem evropskem bojišču v večnih ledenikih. Neki bataljon alincev, nekaj nad 1000 mož, je došel iz Ponte di Lagno v prvih jutranjih urah v 2970 metrov visoki Passo Lagoscuro, da zasede neko našo važno obrambno točko ob meji. Sovražnik je istočasno napadal vse severne obrambne odseke in južno ležečo koč Mandron, da odvrne pozornost od napadalnega smotra, a te napade so izlahka odbili. Alpskemu bataljonu so dopustili, da je začetkom nemoteno korakal čez ledenik Presena. Ko se je sovražnik približal številno slabši naši obrambni skupini, so pričeli streljati nanj iz pušk in s šrapneli. Megla je omogočila, da se je z nekaterimi oddelki približal sovražnik brnilcem, ki so se vgnezdili v skale. Tembolj je zato učinkoval naš ogenj. V popolnem neredu so se umaknili alpinci v zavetju megle. Dasi je bilo zelo težavno reševati v mehkem novo zapadlem snegu ranjence, so le do večera rešili dva nevarno ranjena stotnika; eden je ponoči umrl, 1 ranjenega polkovnega zdravnika, 25 ranjenih alpincev (4 so umrli ponoči) in 6 neranjenih alpincev. Drugi dan so se iskali ranjence in so dobili še mrtvo truplo nekega nadporočnika. Alpinci sami so vzeli s seboj nad 100 ranjencev. Nad po artiljerijskem ognju razdrapanim ledenikom letajo še vedno ptice roparice, vsled česar sklepajo, da mora ležati na ledeniku še veliko mrličev. Naše čete so imele tri težke in 5 lahko ranjenih. Nekega patrolskega četovodjo je zahrbtno usmrtil neki alpinec, ko ga je hotel rešiti. Morlica so takoj usmrtili. Naši so zaplenili 80 pušk, 8500 patronov, 70 snežnih plezalk, 100 gorskih palic in veliko drugega materiala. Kdor pozna razdrapani, pusti ledenik Presena, si more predstavljati, kaj so pretrpeli naši vrli branilci, ki zvesto stražijo že tedne 3000 metrov visoke vrhove in ki v snegu in v ledu peboju še rešujejo ranjene sovražnike.

Italijani pričakujejo velikih izgub.

Lugano, 23. junija. Italijanski listi opisujejo težkoče napadov, silne utrdbe Avstrije in pripravljajo ljudstvo na velike izgube.

Kaj se vprašuje italijansko ljudstvo?

»Kölnische Volkszeitung« piše 21. junija iz Švice: »Avanti« piše o drugem »obisku« avstrijske mornarice:

Preprosto ljudstvo, ki tvori večino naroda, si stavlja to-le vprašanje: »Kako je mogoče, da si avstrijske ladje dovolijo razkošje teh sprehodov in to nemoteno predznost v Jadranskem morju, kjer bi vendar poleg močne in številne italijanske mornarice morali biti tudi angleška in francoska?«

Odgovor je črtala cenzura. — Nadalje vprašuje »Avanti«, pod kakimi pogoji je Italija začela vojno. Ali pomenja zvišanje mesečnih 20 milijonov v angleškem proračunu podporo Italiji? Ljudstvo bo hotelo pojasnil. Zakaj je edino italijanska zbornica med vojno zaprta? Zakaj ne vpeljejo vojnega davka, ko bo novo posojilo zopet doživelo sramoten uspeh?

Rimska duhovščina.

Lugano, 19. jun. (»Münch. N. N.«) Secolo prinaša članek o političnem položaju med rimsko duhovščino. Članom zavodov in oblasti rote (cerkvena soišča) in kolegije de propaganda fidei (za razširjenje sv. vere) je ukazana najstrožja nevtralnost, pač pa ne duhovnikom rimske škofije. Vikar, namestnik papeža v rimski škofiji, je kardinal Pompili. »Secolo« toži, da so v vikariatu še med rimsko duhovščino poleg patriotičnih struj tudi italijanstvu sovražne in pripoveduje tole dogodbico: V cerkvi sv. Ludovika so imeli italijansko francosko slovesnost in kip device orleanske je bil okrašen z barvami obeh dežel, s cveticami in trikolorami. Naslednjega dne pa so poklicali duhovnike v vikariat, kjer so jim dali razumeti, da naj tako kompromitujočo svetnico, kakor je devica orleanska, pustijo v miru.

Lahi znajo.

Lugano, 11. junija. »Berliner Tagebl.« poroča: Poročilo Cadorne je sprejelo laško časopisje z navdušenjem. »Corriere« imenuje poročilo izborna, ker opravičujejo važni delni uspehi popolno zaupanje v razvoj poznejših operacij. Zlasti se raduje list nad posestjo Tržiča, ker se od tam vidijo bele hiše v Trstu. Poleg tega je ta kraj znamenito križišče železnic. »Secolo« slavi »zmag« pri Cortina d'Ampezzo, in pravi, da je iz laškega poročila razvidna moralna premoč Lahov. (Iz laških poročil gotovo ne bo nikdar razvidna moralna premoč Avstrijcev, to se razume! Op. ur.)

»Tribuna« poroča, da je kralj Emanuel obiskal najbolj sprednje strelske jake in peljal na strmo pečevje, češ: »Kamor pridejo alpinci, bom jaz tudi prišel kot star lovec na divje koze.« — Kralj je bil tudi prvi, ki je prekoračil Sočo čez pontonski most. — »Tribuna« pripoveduje dalje sledečo dogodbo: Laški poročnik gre vsako jutro z gore v spremstvu 4 mož v sosednje avstrijsko mesto kupovat živež. Častnik in vojaki imajo puške in velike košare s seboj, 20 avstrijskih žandarjev, ki so v mestu, si ne upa Lahom nič narediti! Ta prizor se ponavlja vsak dan. (Ali morajo imeti Lah dolge brke, da se jih 20 žandarjev tako boji! Op. ur.)

Prestolonaslednik na potovanju.

PRESTOLONASLEDNIK NADVOJVODA KAROL FRANC JOŽEF V INOMOSTU IN HALLU.

Inomost, 23. junija. Prestolonaslednik Karol Franc Jožef je došel danes zjutraj v Inomost. Prebivalstvo ga je navdušeno sprejelo. Na glavnem kolodvoru so se zbrali načelniki uradov, generaliteta in častniški zbor. Ko je defilirala častna stotinja za godbo cesarskih lovcev pred Njegovo c. in kr. Visokostjo, se je podal med navdušenimi pozdravnimi klici peš v stan poveljnika državne obrambe. Njegova c. in kr. visokost se je peljal od tam v spremstvu poveljnika obrambe dežele generala kavalerije Dankla s spremstvom na dvor, kjer je nadvojvoda sprejel vse civilne oblasti. Prevzvišeni gospod nadvojvoda je ob 12. uri opoldne na dvorišču samostanske vojašnice sprejel parado tukajšnje posadke. Ob sprejemu na kolodvoru je nagovoril prestolonaslednik tako namestnika grofa Togenburga kakor tudi deželnega glavarja barona Kathreina z zelo priznanimi besedami o Tirolcih, bodisi na bojišču, bodisi doma.

Inomost, 23. junija. (K. u.) Ob 1. uri popoldne se je peljal nadvojvoda prestolonaslednik Karel Franc Jožef v častniško obednico c. in kr. deželnega brambnega poveljstva na Tirolskem, kjer je kosil. Med pojedino je govoril poveljnik deželne brambe z domoljubnim duhom prevečan govor in je zaklical navdušen »Živijo!« nadvojvodi prestolonasledniku. Po kosilu se je odpeljal nadvojvoda prestolonaslednik v sosednje mesto Hall, da si ogleda po rajnem nadvojvodi Franc Ferdinandu

in njegovi ženi ustanovljeno baziliko Srca Jezusovega. Nadvojvoda prestolonaslednik se je nato peš izprehajal v slikovitem starem mestu; prebivalstvo je navdušeno pozdravljalo visokega gosta in je potresalo cvetlice. Nadvojvoda prestolonaslednik si je v mestni hiši ogledal staro posvetovalno dvorano in mestni arhiv ter mestno župno cerkev. Nato je odpotoval.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 23. junija. (Kor. urad.) Glavni stan obvešča: Na kavkaški bojni črti so vrgle proti Olty operirajoče čete desno sovražno krilo proti vzhodu, polastile so se važnih sovražnih postojank in je njih plen velik. Ruski ujetniki pripovedujejo, da uvrščajo Rusi že petdesetletne može in da so se novi vojaški novinci in prebivalstvo v več krajih uprli proti vojski.

Sovražnik je na naši dardanelski bojni črti izvedel več napadov na našo južno skupino pri Sedil Bahru, a je bil vselej z najkrvavejšimi izgubami vržen v stare postojanke nazaj.

TRANSPORTI RANJENCEV IZ DARDANEL NA FRANCOSKO.

Curih, 21. junija. Iz Marseilla se poroča: Devet transportov ranjencev je iz Dardanel na potu na Francosko. Glasom milanskih vesti je na parniku »Kanada« že dospelo v Nizzo 280, v zadnjih bojih na Gallipoliju težko ranjenih francoskih vojakov.

Boji na Kavkazu.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 21. junija. Generalni štab poroča 18. junija: Odbili smo Turke, ki so v smeri na morje poizkušali napasti naše desno krilo. V smeri na Melazgert in Akulat je imela naša konjenica boj s Kurdi. V okolici Wana neznatna praska pehote.

Srbija in Bolgarija.

Lugano, 21. junija. »Corriere della Sera« javlja iz Niša: V Nišu pravijo, da bolgarski odgovor odklanja ententine predloge in zato sodijo, da obstoji dogovor med Bolgarijo in Avstrijo. Srbski vladi pa se ni dalo nič vedeti o ponudbah Bolgariji in se je tudi ni vprašalo za mnenje. Poluradna »Samouprava« pravi, da je bila bukaška pogodba bolgarska napaka in zato nima nič pravice zahtevati, da Srbija vsled skupnih interesov kaj koncedira Bolgariji, preden ta sama kaj ne stori za te interese. Srbsko javno mnenje nasprotuje odstopu ozemlja Bolgariji in pravi, naj se počaka konca vojske.

Grške skrbi. Na Balkanu ne bo miru.

Curih, 21. junija. »Münch. Neueste Nachrichten«. Iz grških časniških vesti v italijanskih listih se dá jasno spoznati, da v Grčiji narašča protirumunsko in protisrbsko gibanje in tako je zmeraj manj verjetno, da bodo balkanske države nastopile skupno. Grški list »Patris« razlaga, da je položaj Grške vedno bolj ogrožen, kajti vse sile okoli Grške imajo trden sklep, da se na grške stroške povečajo. Kakor hitro bo sporazum štirih zmagal, bo Grška z njim v sovraštvo. Odgovorni grški politiki pa računajo na avstrijsko in nemško zmago in pričakujejo od te strani rešitve za Grško. Nastop Italije je zelo poslabšal položaj Grške in ima v sebi kal obilnih velikih bodočih nevarnosti za helenizem. — Tudi v milanskem »Corriere della Sera« je neki poznavalec Balkana zelo pesimističen. Sporazum štirih zna s svojim prizadevanjem povzročiti novo balkansko vojno, ker širi nasprotstva balkanskih držav v brezmejnost, toda nastop ene ali druge države za entento je še manj verjeten kakor le kdaj doslej. V Srbiji raste nezadovoljstvo proti Italiji, ker je tudi Italija v Sofiji podpirala ententin predlog za odstop srbske in grške Macedonije.

Lvov ob času, ko so ga zasedli Rusi.

Novi bolgarski protipredlogi hočejo stvar le zavleči. Istočasno s srbskim prodiranjem v Albanijo, ki tako skrbi Italijo, marširajo tudi Črnogorci v Drač. Ofenzivo vodijo, kakor poroča »Giornale d'Italia«, v treh skupinah, ki so dosegle že znatne uspehe.

FRANCOZI OBSTRELJEVALI GRŠKI OTOK CASTELLORIZO.

Carigrad, 24. junija. (Kor. urad.) Zasebno se poroča: Neka francoska križarka je obstreljevala otok Castellorizo ob maloazijski obali, ki je zaseden po Grkih. Križarka je izstrelila približno 20 strelcev na tamošnje samostane.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Nemški uspehi ob Mozi in v Vogezih.

Berlin, 23. junija. Uradno se poroča: Včeraj smo pričeli obstreljevati Düinkirchen kakor tudi zbirališče sovražnih čet pri krajih Bergues, Honschoote, Fournes in Cassel.

Pri Givenchy kakor tudi severno od prekopa La Bassee in pri Neuville je naš artiljerijski ogenj v kalu zadušil napade. Južno od Souchez smo v jarskem boju napredovali.

Na višinah ob Mozi so Francozi nadaljevali svoje prodiralne poizkuse brez najmanjšega uspeha; vse napade smo odbili z znatnimi izgubami za sovražnika. Dosedaj smo ujeli 280 neranjenih Francozov, med njimi 3 častnike, in zaplenili 7 strojnih pušk ter 20 metalcev min. Predstražni boji vzhodno od Luneville še trajajo.

V Vogezih smo z naskokom vzeli višino 631 pri Ban de Saptu, za katero so se več mesecev bojevali in ki obvladuje okolico. Naš plen je bil: 193 ujetnikov, 3 strojne puške, 1 metalcev min in drugi material. Sovražni poizkusi, da bi jo zopet osvojili, so ostali brezuspešni.

Južno od Neuville je neko naše bojno letalo vrglo na tla sovražnega letalca. Najvišje vojno vodstvo.

Uničena »slovanska« legija.

»Zeit« piše: Iz nekega dopisa v »Guerre Sociale« izhaja, da se je od protovoljske »slovanske legije« iz boja severno od Arrasa vrnilo od 4000 mož komaj 900. Ta legija je bila uvrščena v marokansko divizijo 28.000 mož. Izgube cele divizije so bile strašne.

K preskrbi z mesom na Francoskem.

Geni, 17. junija. Iz Pariza se poroča: Poslanec Conio je v francoski zbornici poročal o odredbah, ki so se doslej ukrenile v svrhu preskrbe z mesom. Po tem se je Anglija zavezala, da bo do februarja 1916 dobavila vsega vkup 240.000 ton zmrznjenega mesa za armadno upravo in 120.000 ton za civilno upravo. Živina v Maroku je decimirana. Madagaskar more radi velike daljave dobaviti le zmrznjeno meso. Živo živino je mogoče dobiti le iz Kanade in Severne Amerike. To vprašanje je skrajno važno in nujno, kajti zaloge vojne uprave izkazujejo vsak mesec 10.000 ton primanjkljaja. Do oktobra potrebuje vojaštvo vrhu tega 120.000 pitanih volov.

Angleško ministrstvo za zrakoplovstvo. Zeneva, 21. junija. »Information« poroča, da mislijo na Angleškem ustanoviti ministrstvo za zračno plovbo, katero naj bi vodil Winston Churchill.

Angleška vojna zvijača.

Berlin, 23. junija. (Kor. ur.) »Wolf« poroča: Angleži so, kar je potrdilo 15 nemških vojakov s prisego, 18. t. m. pri La Bassée razvili v svojih jarkih zastavo v nemških barvah in so napadli v nemških uniformah nemške čete.

Angleške izgube.

London, 24. junija. (Kor. urad.) Zadnji seznam izgub obsega imena 55 častnikov in 3456 mož.

Španija in papež.

Amsterdam, 21. junija. »Nieuwe Rotterdamse Courant« poroča iz Londona:

»Morning Post« javlja o adresi španskih škofov na papeža, kjer je rečeno, da če papež svojega visokega poslanstva ne bi mogel več izvrševati v Rimu in si izbere začasno Španko za svoj sedež, bo cela dežela pozdravila z velikim veseljem. Iz Španke se je poslalo na tisoče takih adres v Rim.

Zasedanje hrvaškega sabora.

Zagreb, 23. junija. (Kor. ur.) Med razpravo o zakonskem načrtu glede na finančno pogodbo z Ogrsko je opozarjal predsednik dr. Magdić na izjavo vseh strank, da se podrede vse strankarske koristi skupnemu namenu: zmagi našega orožja. Vsa po državnopravni opoziciji navedena izvajanja zato obsoja, dasi nimajo zlobnega namena, ker so sposobna, da v tem resnem času kale visoki duh se je 14. t. m., ki jo je preveval najvišji in odkriti duh domoljuba. Poslanec št. Radić utemeljuje svoj protipredlog, naj se z dnevnega reda odstavi predloga in zahteva enakopravnost sabora z ogrskim saborom. Z ozirom na velike žrtve, ki jih je že žrtvoval hrvaški narod, se mora zahtevati finančna samostojnost Hrvatske. V imenu večine se je zavzemal dr. Mazuranić za predlog in je pozval opozicijo, naj narodni slogi na dobro umakne svoj protipredlog. Med tem govorom zapusti poslanec Radić zbornico s klicem: Zamašiti nam hočete usta! Posl. Parunić je prečital izjavo stranke prava, ki mora iz pragmatičnih razlogov odklanjati predlog. Govornik Starčevićeve stranke je izjavil, da stranka odklanja predlog in da se ne udeležuje nadaljnje razprave. Zakonski načrt je bil nato v prvem in drugem branju sprejet.

Razna poročila.

SRBI V DRACU.

Haa, 23. junija. Pariški listi prinašajo poročilo, da so Srbi zasedli Drač. Esad paša je pobegnil v Italijo. Drugi oddelki v severni Albaniji prodirajo proti Skadru.

ČRNOGORCI V ALBANIJU.

Pariz, 23. junija. (Kor. ur.) V Skadru je nekaj dni sem mir. Črnogorske čete so zasedle nekaj točk ob reki Bojani.

ŠPANSKO MINISTRSTVO ODSTOPILO.

Madrid, 23. junija. (Kor. urad.) Ministrstvo Dato je odstopilo, ker se je izjavilo najetije posojila.

TRGOVSKO POLITIČNO RAZMERJE MED NEMCIJO IN AVSTRIJO.

»Frankfurter Zeitung« ima z Dunaja dne 17. junija: Dunajski klub industrijcev smatra gospodarsko zblizanje z Nemčijo za potrebno, toda varovati se mora popolna gospodarska samostojnost Avstrije. Z vsi odločnostjo pa nasprotuje vsem načrtom, ki hočejo nek skupni zunanji carinski tarif in zahteva, da se ohrani samostojen avtonomni carinski tarif in priporoča dolgoletno trgovsko pogodbo z medsebojno prednostno carino, katere postavke morajo biti nižje, kakor pa tujim državam dovoljene. Ozirati bi se moralo na posebne interese, ki jih ima Avstrija v trgovskem prometu z Balkanom.

POTOPLJEN ANGLEŠKI PARNIK.

London, 24. junija. (Kor. urad.) Lloyd poroča iz Fraserburgha: S pšenico naloženi angleški parnik »Carisbrook« je potopil pri Kinnaids Head neki nemški podmorski čoln. Moštvo je rešeno.

PET SOCIALNODEMOKRATIČNIH POSLANCEV PREGNANIH V SIBIRIJO.

Petrograd, 23. junija. (Kor. ur.) »Rječ« poroča 17. junija, da so pet socialnodemokratičnih poslancev ruske dume, ki so bili obsojeni v pregnanost, po odgonu odpravili v Sibirijo.

HITRO NARAŠČANJE RUSKIH ŽITNIH CEN.

Krakov, 21. junija. »Dziennik Kijowski« poroča iz Podolja in Volinje, žitne Rusije, da letina nepovoljno obeta; žitne cene hitro rastejo.

Oklic drž. zveze ognjegascev.

Ognjegasna društva Avstrije!

Ljubi tovariši!

Po 33letnem zaveznitvu je naš dosežani italijanski zaveznik Avstrijo zavratno napadel in tako stojimo sedaj v boju proti sedmerim sovražnikom.

Naj ne bo zastoj poziv našega cesarja na njegove narode za najpožrtvovalnejšo obrambo in vsa ljudska moč naj bo združena v enem duhu s cesarjem in državo s prisego v se žrtvovati za sveto domovino.

Naša ognjegasna društva morajo pa največ trpeti po vojnem pozivu in izgubili so skoro povsod polovico, na mnogih krajih do tri četrtine svojega moštva.

S tesnim srcem pričakuje ljudstvo na deželi poletnega časa, ko je pomoč ognjegascem najbolj potrebna in so orodja brez moštva brez moči.

Potrebna je torej samopomoč! In to pomoč prineso lahko žene in dekleta!

Ženska pomoč bo velike koristi zlasti pri gonitvi ognjegasnih brizgalnic, pri polaganju cevij in donašanju vode, pri snazenju orodja in pri samaritanski službi.

Zaradi tega se vsa občinska zastopstva nujno opozarjajo, da naj se žensko prebivalstvo pouči o ognjegasni službi in naj se upelje pravočasno potrebni pouk in odkaže delo.

Gotovo ne bo ostal poziv na žensko moč brez uspeha in naše žene in dekleta naj posvete tudi na tem polju svojo nemajhno moč narodnemu blagru!

Reginald Czermack, častni predsednik avstrijske državne zveze ognjegascv.

Vojaška.

Kaj bliska se v jasnem, kaj votlo doni
Pred nami na levi, na pravi?
Od sela do sela v okrogu vrši
Kot jeka v zaprti dobravi.
Orožje se sveti, vojaški je šum,
Nabira se čudo okrašenih trum.

Vitezi čenjeni!

Kam ste namenjeni,

Kaj vam zažiga v obrazu pogum?

Mi čvrsti Slovenci smo, gremo na boj
Za pravdo, za dom, za cesarja,
Zakonu domačemu viteški roj,
Protivnemu groza viharja.
Obraze bojarji nam hrabrosti blesk,
Desnica, če vdari, razruši kot tresk.
Ude trum ločimo,
Grade naskočimo,
Tabor pred nami drobi se kot pes'k.

Podravske, posavske planjave so nas
Iz krepkega jedra rodile,
Neplašba, svoboda, preмага tačas
So tri rojenice nam bile.
Železo nam prva je dihnila v dlan,
Svoboda domovja naročila bran,
Zmaga le gledala,
Nekaj povedala,
Slišali boste, že bliža se dan.

Naj bo ga kot listja sovražnika broj,
Kot trave po gorah slovenskih,
Srdito razkačen pripelji ga v boj
Sam vojvoda brezden peklenjskih:
Če trdega snopja skrbi te nasád,
Mlatiče slovenske povabi na mlát;
Rádostno vrisnejo,
Krepko pritisnejo,
Udrijo srčno, ne štejejo klad.

Nabita je risan'ca, oster je meč,
Obilno v kartušu je blaga,
V junaškem je srcu poguma še več,
Na vraga, o bratje, na vraga!
Stoletni razirgati v migljeju hrast,
Nevihti je dana gotova oblast;
Hujše mi planemo,
Urnejše zmanemo,
V prah jo spreménimo vražno pošast!

I. Koseski.

Dnevne novice.

— **Avdičence.** Cesar je včeraj ob 10. uri dopoldne sprejel v enourni avdienci ministrskega predsednika grofa Stürgkha. Takoj za njim je bil sprejet vojni minister vitez Krobotin, ki je ostal pri cesarju tudi eno uro. Nato je poročal cesarju najvišji dvorni mojster knez Montenuovo.

— **Župnik Svaton pred deželnim sodiščem v Celovcu.** Kakor smo že svoj čas poročali, so vojaške kazenske oblasti ustavile postopanje proti župniku Svatonu, in sicer na podlagi razzodbe vrhovnega domobranskega sodišča. Kazensko zasledovanje je potem začelo državno pravdnistvo v Celovcu, ki je dvignilo proti župniku Svatonu obtožnico. Včeraj dne 23. t. m. se je vršila pred deželnim kot kazenskim sodiščem v Celovcu proti župniku Svatonu glavna razprava, ki je končala s popolno oprostitvijo.

— **Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.** Letno poročilo pod naslovom »Kraljestvo božje na vzhodu« je bilo že pripravljeno za tisk, a se je za enkrat odložilo, ker ni bilo upanja, da bi se moglo pravočasno razposlati. Izšlo bo v jeseni. Sicer pa naj se povsod, kjer je Apostolstvo vpeljano, tudi letos pobirajo prispevki kakor prejšnja leta. Prva nedelja julija naj bo posvečena Apostolstvu sv. Cirila in Metoda. Tudi letos veljajo vse dotične naredbe knezoškofijskega ordinariata. Apostolstvo je gotovo ena naših najvažnejših cerkvenih bratovščin in bo po vojski še večjega pomena kakor je bilo doslej.

— **Koprski in piranski občinski zastop razpuščena.** Namestnik in Trstu in na Piranskem je razpustil koprski in piranski občinski zastop ter sporazumno z istrskim deželnim odborom pove-

ril vodstvo občinskih poslov v obeh občinah političnim uradnikom. Za občinskega gerenta v Kopru je bil določen okrajni komisar Leon vit. Klodič-Sabladoski, za občinskega gerenta v Piranu pa okrajni komisar Pavel di Gaspero.

— **Dr. Krek** je prisostvoval seji hrvaškega sabora dne 23. junija v častnikarski loži.

— **Dr. Rybář** je bil te dni premeščen iz Radencev na Štajerskem v Kranjskogoro na Gorenjskem.

— **Zasebni poštni ovoji** so, kakor poroča c. kr. korespondenčni urad, dopuščeni v prometu s Trstom, Rovinjem, Katinaro, Bazovico in z Opčino. Dopuščena najvišja teža 5 kg; napoved vrednosti omejena na 100 kron. Pismena obvestila v zavojih in na spremnicah niso dopustna.

— **Poštni promet s Trstom.** V pošt-nem prometu s Trstom je dopuščeno, kakor poroča c. kr. korespondenčni urad: 1. Pismena pošta neomejeno. 2. Poštne nakaznice in poštno-hranilnični promet do 1000 kron. 3. Zasebni poštni ovoji do 5 kg, vrednostna napoved do 100 kron. 4. Denarna pisma do 1000 kron. Pismena obvestila v zasebnih zavojih in v denarnih pismih in na odrezkih pošt-nih spremnic niso dopustna.

— **Kranjsko društvo za varstvo lova** nam je poslalo ta-le poziv: Kranjskim lov-cem! Sporazumno s c. in kr. vojnim minist-rstvom se oba, kakor vse lovске zve-ze Avstro-Ogrske, tudi Kranjsko društvo za varstvo lova na kranjsko lovstvo z nuj-no prošnjo, da bi poslalo vse svoje daljno-vide in raznovrstna kukala tajništvu Kranjskega društva za varstvo lova (Ljubljana, Slomškova ulica šte. 3). To-variši lovci! Podpirajte s svojimi patriotič-nimi darili obrambno silo naše armade, ki na severu in jugu, na vzhodu in zapadu z nadčloveško hrabrostjo ne brani le doma-čega ognjišča, temveč vodi naše zastave od zmage do zmage. V nemški državi je lovstvo to že storilo in izredno lepi uspehi na bojnem polju so bili sad teh dejanj. Tu-di mi lovci v Avstro-Ogrski nečemo za-estati za svojimi zavezniki. Lovstvo in vse ljudstvo se bo radostnega srca odreklo športu, razveseljevanju in razkošju v prid varstvu naših hrabrih vojakov, v blagor državi in za našega vzvišenega vladarja. Optična industrija ne more več zmagovati sedanjih velikanskih zahtev ter se more potrebam naše vojske zadostiti dovolj hi-tro in izdatno le z žrtvami vsega prebi-valstva, v prvi vrsti nas lovcev. Izkazi vseh darovalcev se bodo razglaševali s prirčno zahvalo vojne uprave in Kranj-skega društva za varstvo lova.

— **Vohuni v Bjelovaru.** Hrvatski Po-kret« poroča iz Bjelovara: Zapri so pod-jetnika Ladiša in še več drugih oseb, ki so osumljene, da so vohunile Italiji v korist.

— **Iz ruskega ujetništva** se je oglašil Matevž Klopčič iz Železnikov. Od janu-arja meseca ni bilo o njem nobenega spo-ročila. Pismo je hodilo 3 mesece. To naj bode v tolažbo vsem, ki nimajo sporočil o svojih. — V ruskem ujetništvu je vi-sokošolec Zalokar, rodом iz Metlike. Ra-njen je bil na levi roki, katero so mu zdaj na Ruskem morali amputirati. — Od pre-myselske posadke je v ruskem ujetništvu vojak Janez Žlogar, posestnik iz Bušinje-vasi št. 39, občina Suhor. — V ruskem ujetništvu je praporščak Mirko Burja. — Iz ruskega ujetništva so se oglasili Ivan Ban in Anton Mikol posestnika, ter Franc Vatovec trgovec v Brezovici pri Materiji, Anton Škerjanc in Jožef Jankovič iz Ro-žic pri Materiji, Istra. — Iz ruskega ujet-ništva se je oglašil Ivan Maček p. d. Pre-kov iz Velesovega pri Kranju. Svojemu prijatelju Ign. Cudermanu v Tupaliče je pisal kartico z sledečo vsebino: Nahajam se v Skobeljevu, Turkestan, Ruska Azija. Ujet sem bil 30. decembra zvečer. Nekaj domačih je tudi tukaj. Iz Preddvora Ko-širjev je ubit in Virškov tudi. Kartica je bila oddana 9. svečana torej je hodila 6 dni manj kot štiri mesece. — Iz ruskega ujetništva se je oglašil 20letni ključavni-čarski pomočnik Leopold Demšar iz Glinč. Ujet je bil 22. marca. Do železnice so ho-dili devet dni, po železnici se je vozil 22 dni. Nahaja se sedaj v centralni Aziji v mestu Ashabat. To je blizu perzijske meje in Kaspiškega jezera. Piše, da imajo do-volj jesti, pa nič ne delajo. »Torej ne skr-bite,« piše staršem. Slovencev je tam 72. Z njim je bil ujet tudi neki četovodja Kernc z Glinč, ki pa ni tam. Stanujejo skupaj v baraki. Dopisnico je odposlal dne 27. aprila in pravi, da je bilo takrat tam že vse v rožah. V ujetništvu so se peljali skozi sneg in pušave. Zdrav je in pozdravlja vse Glinčane. — Oglašil se je iz ruskega ujet-ništva Vilko Ločnik, 27. dom. p. Nahaja se v Čardui v srednji Aziji. — Nadalje se je oglašil iz ruskega ujetništva četovodja 17. pp. Matija Kumer iz Rudnika pri Ljubljani. Dopisnica, oddana 9. februarja, je prišla na svoje mesto šele 15. junija.

Iz ruskega ujetništva se je po več me-secih oglašil Matej Stibilj, posestnik na Ustju pri Vipavi, ki je služil kot topničar v Przemyslu. Ker ni bilo dolgo nič glasu o njem, so ga imeli sosede že za mrtvega.

Dopisnica je bila odana v Taškentu v Sibi-riji 19. aprila, a je dospela sem šele 5. ju-nija. Veselo so poskočili njegovi otroci od veselja, da bodo, če Bog da, še videli očeta.

— **Za vse, ki imajo opraviti s pošto.** Od 25. junija 1915 dalje so vse poštne po-šiljateljice, ki pridejo na Kranjskem k oddaji ali predaji, podvržene cenzuri. To se daje z naslednjimi ukazili obče na znanje: 1. Pi-sma in denarna pisma se morajo odprta oddajati na pošto; 2. na vsakem pismu ali denarnem pismu, kakor tudi na vsaki pošt-ni dopisnici morajo biti razločno za-znamovani ime in priimek in natančna adresa stanovanja dotičnega odpošiljatelja; pomanjkljivo opremljena pisma se ne raz-pošiljajo; 3. strogo je prepovedano komu pisati o vojaških predmetih, če so tudi na-videzno nedolžne vsebine, kakor: o do-hodu in odhodu častnikov, o izvršeni na-stanitvi vojakov itd. Razširjevalcem takih novic preti strogo kaznovanje tudi takrat, kadar te novice nimajo nobenega hudob-nega namena; 4. ovoji se morajo odprto oddajati, tako da se poštni, oziroma cen-zurni uradnik more takoj o vsebini prepri-čati. Te ovoje zapro stranke v njegovi navzočnosti. Ovojem in denarnim pismom se nikakor ne smejo pridevati pismena na-znanila. 5. Odrezki pošt-nih spremnic in pošt-nih nakaznic ne smejo obsegati noben-nih pismenih naznanil. V interesu hitre razpošiljateljice pošt-nih pošiljateljic, kakor tudi zategadelj, da se stranke obvarujejo škode in kaznovanja, se nujno priporoča izpolnje-vanje predstojajočih predpisov.

— **Strojniki in kurjači za kmetijske stroje po poklicu.** Poleg akcij, ki jih je vojno ministrstvo dogovorno z minist-rstvom za deželno brambo odmenilo v ta namen, da se za gotovo opravilo in izvr-še vsa žetvena dela (dopusti za žetev in priskrba oddelkov delavcev za žetvena dela), je v pospeševanje žetvenih del odločilo tudi to, da bo dalo občinam, posestnikom in lastnikom mlatilnih strojev na razpolo-go strojnike in kurjače za kmetijske stro-je po poklicu, ki so v vojaški službi. Strojnik in kurjače za kmetijske stroje po poklicu je odpustiti z 20. junijem v ti-ste občine, v katerih so nazadnje oprav-ljali svoj poklic, če verjetno dokažejo, da so tega poklica. Prav tako je dati dopu-ste, če se začasno lahko utrpe, ljudem, ki so strojniki in kurjači za kmetijske stroje po poklicu in delajo sedaj na podstavi za-kona o vojnih opravkih in dajatvah po to-varnah in pri obratih ali opravljajo tudi kaka druga vojna dela. Te dopuste je da-ti strojnikom in kurjačem za kmetijske stroje po poklicu do konca septembra, dopusti so izključeni za politične okra-je Radovljica, Logatec, Kranj in Postojna. Osebe, ki ne bi opravljale dotičnih del, morajo politična oblastva, oziroma obči-ne prijaviti njih nadomestnim oddelkom ter jih pozvati k sebi ter jih kaznovati.

— **Kravate se podražijo.** Zveza av-strijskih tovarnarjev za izdelovanje kra-vat je sklenila, da podraži kravate za 10 do 20 odstotkov.

— **Ustreljen vojak.** Graško vojno so-dišče je obsodilo v Ptuj vojak 17. pp. Valentina Sporerja zaradi ropov in sicer na smrt na večaljih in izključitev iz arma-de. Imenovani je namreč dne 31. maja napadel v Rogoznici posestnika Markeža, mu vzel nikelnasto uro, 154 K in še več drugih reči. Sodišče je kazen spremenilo in sicer da se ga ustrelji. Obsodba se je Sporerju naznanila 18. t. m. ob četrti na štirih popoldne, a ustreljen je bil še tisti dan ob četrti na 6. uro popoldne.

— **Roparski napad.** Poroča se: Neka roparska tolpa je napadla kmeta Putriha iz Brezij, ga pobila na tla, kjer je obležal na pol mrtvev ter mu vzela 1000 K. Ro-parjev je bilo okoli deset. Nato so se po-dali k posestniku Balonu, kjer so s strelji razbili okna in vso opravo ter odnesli 3000 K. Družina je vsa prestrašena zbe-žala v podstrešje. Roparji so se ob 3. uri zjutraj odstranili.

— **Kje je oče?** Pred nekaj časom je v Medvodah povpraševal neki mož po svojem sinu, ki je božjasten in baje mu-tast ter je neopažen odšel z doma. Sedaj se je ta deček, 15 do 16 let star, res po-javil v Medvodah. Ker ime in bivališče očetovo ni znano, se prosi tem potom, da se oče zglašil v Medvodah pri g. Kavčiču.

Ljubljanske novice.

Ij Zahvalna služba božja. Jutri, v petek, 25. junija, ob 10. uri pred-poldan bo v ljubljanski stolnici slovesna zahvalna služba božja, pontifikalna maša s Te Deum, v zahvalo Bogu za zmage v Galiciji in osvoboditev Lvova.

Ij Manifestacije v Ljubljani. Včeraj je zopet govorila prava Ljubljana. »Sloven-ska krščansko-socialna zveza« je organi-zirala spreved, kakršnega v Ljubljani že dolgo časa ni bilo. Najmanj 10.000 oseb se je udeležilo po slovesno razsvetljeni Ljub-ljani obhoda in manifestacij v proslavo zo-petne osvojitve Lvova in osvoboditve polj-skih bratov. Na čelu spreveda so nosili tri zastave: v sredi cesarsko zastavo, na

desni hrvaško in na levi slovensko zastavo: program patrijotičnega avstrijskega juga. Za njimi je korakala mladina, up in nada naše lepše bodočnosti. Navdušeno je mla-dina po poti prepevala cesarsko pesem, »Tam za laskim gricem...«, »Naprej za-stava slave«, »Mladi vojaški« itd. Zato je korakal zastavonoša S. K. S. Z. z zvezino zastavo, za njo pa društveni odborniki, ob-činski svetovalci S. L. S. in društveni člani, sledilo je še osem društvenih zastav S. K. S. Z., nato pa požrtvovalna salezijanska godba, ožarjena od luči svetilk in lampi-jončkov, katere so nosili prostovoljni strelci, ki so se v velikem številu udeležili spreveda. Spreved se je najprej ustavil na Slovenskem trgu pred cesarskim spomeni-kom, katerega so dame S. K. S. Z. lepo razsvetlile in posule s cvetjem. Velikan-ska množica je z godbo pela cesarsko pe-sem. Nato je spreved korakal pred voja-ško poveljstvo pred licej na Bleiweisovo cesto, kjer so bile iz srca prihajajoče ma-nifestacije ob sviranju in petju cesarske pesmi in »Liepe naše domovine«. Nepo-pisno je bilo navdušeno pred palačo dežel-nega predsedstva, kjer je z balkona govo-ril množici deželni predsednik ekselencen baron Sch w a r z. Dež. predsednik je v obeh deželnih jezikih izrazil nado, da bo kmalu vsa Galicija naša; za to gre hvala naši in nemški vojski kakor tudi njiju vo-diteljem. Naposled se je dež. predsednik spominjal najvišjega vojnega gospoda, ce-sarja, ter dejal, da ne moremo lepše izra-ziti svoje radosti kakor s tem, da mu za-ključimo trikrat »Živio«. »Živio«-klici ce-sarju, Avstriji, domovini niso hoteli prenehati, posebno ko je godba zavrila tudi Radeckega koračnico. Ko je spreved došel na Kongresni trg pred z belo-modro-rdečimi lučicami razsvetljeni deželni dvo-rec, je bil trg ves poln občinstva. Tudi tu so bile velike manifestacije. Godba je slo-vensko deželo pozdravila tudi s slovensko himno »Naprej zastava slave!« Spreved se je ustavil še pred magistratom in knezo-škofijsko palačo, kjer so bile istotako pre-kipevajoče manifestacije. Lepa je bila več-raj zvečer Ljubljana — ni bila zadnja med avstrijskimi mesti.

Ij Kdo dela draginjo? Dognali smo sledeče: Vojaška uprava kolje živino na klavnici v velikem obsegu (v lastni režiji). Drobovje, pljuča, parklje, »vampe« oddaja parklje komad po 16 vin., »vampe« 1 kg po 80 vin. itd. Prišlo pa je nekaj preku-pcev itd. ter jelo ta — ubožnejšim slojem namenjena cenejša živila prekopovati in jih nato za velik dobiček prodajati. Tako smo zvedeli, da je neka prekupevalka prodajala parklje po 40 vin., 1 kg »vam-pov« po 1 K 60 vin. — Ali je to dopustno? — Drug slučaj: Jajca se morajo na trgu prodajati po 12 vinarjev komad. Neka go-stilna v Kolodvorski ulici prodaja trdo kuhana jajca po — 28 vinarjev komad! Torej 16 vinarjev za kuho. — Zopet v drugi gostilni stane navadna solata z dvema trdo kuhanimi jajci 70 vinarjev, kar je odločno predrago. — Kdo dela draginjo? Priče na razpolago.

Angleško poljedelstvo.

Še do srede minolega stoletja je an-gleško poljedelstvo zavzemalo prvo mesto na svetu. Od tedaj je pa zelo nazadovalo. To je bila posledica angleške politike, ki se imenuje svobodna trgovina. Otočje Ve-like Britanije so menda edina država, ki je svoje kmetijstvo brez varstva in zaščite izročila tujemu vplivu. Že leta 1869. so na Angleškem odpravili zadnje sledi ca-rine na žito. Dandanes na Angleškem ni varstvenih carin, izvzemši carino na kon-denzirano mleko, po 170 do 2 marki za stot, in pa na nekatero sadje. Pač pa ima Anglija še mejno zaporo glede žive živine v varstvo zoper živinske kuge.

Nazadovanje angleškega kmetijstva se kaže predvsem v dejstvu, da se dan-danes le še približno 10 odstotkov prebi-valstva bavi s kmetijstvom, oziroma je pri njem zaposlenih. Samo 13 odstotkov cele površine so polja. Anglija je dežela vele-posestnikov in velenajemnikov. Število malih posestnikov se stalno krči. Po po-datkih, ki jih je dognala angleška agrarna enketala leta 1897., se je v četrtoletju, od leta 1873. do leta 1895., število angleških malih posestnikov za 60 odstotkov zni-žalo, dočim je v Nemčiji, ki ima varstve-

no carino, neprestano rastlo. Tri četrtine cele Šotske so last 580 oseb. V Angliji (v ožjem pomenu besede) in Walesu poseduje 874 oseb več nego četrtino vse zemlje. Od površine, ki v Veliki Britaniji služi poljedelstvu, je 88 odstotkov danih v najem. Le 12 odstotkov obdelujejo posestniki sami, na Nemškem pa 84 odstotkov, torej skoro narobe.

Zlasti je na Angleškem nazadovalo pridelovanje žita. Na drugi strani pa so pašniki na račun poljedelstva znatno pomnožili. Res je sicer, da se na Angleškem na vsakem hektaru izredno mnogo žita nanašajo; to pa si moramo razlagati na ta način, da Angleži za poljedelstvo vedno bolj izbirajo le najboljšo zemljo, dočim porabljajo manj rodovitne prostore v druge namene, n. pr. za pašnike. Angleška poljedelska produkcija znaša samo četrtino (25 odstotkov) nemške, morala pa bi v razmerju s površino znašati dve petinki (40 odstotkov), ne glede na to, da so naravni pogoji na Angleškem vobče ugodnejši nego na Nemškem. Krog leta 1882. je bilo na Angleškem posejanih s pšenico še 3 milijone akrov in pridelalo se je po 117 angleških funtov pšenice na vsako osebo. Danes raste pšenica le še na 1,5 milijonih akrov in žetev znaša le še 68 funtov na osebo.

Anglija mora štiri petinke pšenice, katero v prvi vrsti rabi za kruh, uvažati iz inozemstva ter plača zanj inozemstvu vsako leto približno 1 milijardo mark. Skoro polovica pšenice, kar je vse države izvozijo, gre na Angleško za preživljanje angleškega ljudstva. Potrebneje mesa mora Anglija dobivati iz tujine skoro polovico, surovega masla nad polovico, sira in jajc pa dve tretjini. Odkar je Anglija zaradi nevarnosti, da bi se ne zanesla v deželo živinska kuga, prepovedala uvoz žive živine, se uvažuje samo še zaklana živina. Anglija uvozi na leto skupaj 1.200.000 ton mesa, ki je vredno nad eno milijardo mark. Od vse klavne živine, ki pride za izvoz na svetovni trg, služijo skoro štiri petine za preskrbo Angleške. Anglija ne more brez uvoza iz inozemstva niti šest tednov životartiti. Vrednost vseh uvoženih živil je leta 1912. dosegla velikansko vsoto 5 in pol milijard mark.

Zahvala. Za vse dokaze iskrenega, sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega iskrenoljubljenega, nenadomestnega očeta, starega očeta, brata, tasta, svaka in strica, visokorodnega gospoda, gospoda državnega grofa

Viktor Lichtenberga, seniorja

gospoda družinskega fidejkomisa

izrekamo tem potom vsem našo najiskrenejšo zahvalo. Posebna hvala pa bodi preč. duhovščini sv. Jakoba, slav. prostovoljnemu gasilnemu društvu Vič-Glince, vsem darovateljem prekrasnih vencev in šopkov ter sploh vsem, ki so spremili nepozabnega nam pokojnika na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 24. junija 1915.

Zalujoči ostali.

1274

Zahvala

ob priliki smrti našega nepozabnega sina

Andreja Slabina

vsem, ki so se ga spominjali, zlasti cenjeni tvrdki Samassa in njegovim tovarišem, ki so se z ganljivim petjem poslovili od njega.

V Ljubljani, dne 24. junija 1915.

1275

Zalujoči ostali.

Čebula

nova aleksandrijska, veleprima, v vrečah po 50 kg, se takoj dobi in razpošilja tvrdka

IV. A. Hartmann nasl.

A. Tomažič, Ljubljana.

Knjigovodjo

trgovsko naobraznega, samostojno obvladajočega vse panoge knjigovodstva, kakor tudi korespondenco, sprejme večje podjetje v Ljubljani. Uradne ure 8.—12. in 2.—6. V poštev pridejejo le taki ponudniki, ki so to mesto že praktično opravljali, z dobri referencami in srednje starosti. Pismene ponudbe pod „Knjigovodja oktober 1915“ na upravo lista.

1273

Iščete stanovanje

5 do 6 prostornih, svetlih sob v lepi legi na deželi ali na obrobju Ljubljane. — Ponudbe naj se pošljejo ekspresno (znamka 40 vin.) na upravništvo „Slovenca“ pod: „Stanovanje št. 1260“.

1260

Premišljevanja o božjem Srcu Jezusovem.

Spisal P. Marijofil Holecsek, frančiškan. Cena K 1.20 za broširan, K 2.— za vezan izvod je skrajno nizka.

Ta premišljevanja so času primerna, pa za vse čase namenjena. Potreba po takih premišljevanjih je bila vedno večja, posebno odkar se z vso vneto goji in širi češčenje presvetega Srca. Po teh premišljevanjih bomo natančneje spoznali skrivnosti in milosti, ki jih hrani Zveličarjevo Srce za nas, in s katerimi nas želi obogatiti. Knjiga bo njim, ki jo bodo, rabili v tolažbo in naj donese mir vsaki slovenski hiši in sleherni družini.

Lavretanske litanije.

Matere Božje za mešani zbor, oziroma eno- dvo- ali triglasni zbor, zložil Franc Ferjančič. Cena 30 vin.

Te litanije, ki so ravnokar izšle, bodo dobro došle našim pevskim zborom. Z njimi pa ne bo vstreženo samo pevovodjem in pevcem, temveč tudi občinstvu, ker se bodo litanije po svojem ustroju in značaju povsod hitro udomačile. Meseca majnika in za vse Marijine praznike bodo prav dobro došle.

Žraljici nebes in zemlje.

Zbirka Marijinih pesmi za mešani zbor, samospeve in orgle. — Uglasbil Karlo Adamič. Cena partituri K 1.80, glasovi po 40 vinarjev.

Te skladbe so globoko zamišljene in uprav mojsterski izpeljane in pričajo o temeljitem znanju teorije, harmonije in kontrapunkta. Melodija teh skladb je posebej izrazita, zmerno moderna, pa vendar močnem naših zborov na deželi umerjena.

Zemljevid Evrope.

Merilo 1:4.000.000. Cena K 2.40, nalepljen na platno s palicami K 6.50, nalepljen na platno in zložljiv v žepno obliko K 6.—.

Ta zemljevid v slovenskem jeziku presega po svoji veliki natančnosti, razvrstitvi in preglednosti vse druge zemljevide. Velikost znaša 1 m 15 cm × 86 cm.

**KATOLIŠKA
BUKVARNA
V LJUBLJANI**

Zbirka slovenskih povesti.

Urejuje profesor J. Grafenauer. Cena za sešitek 60 vinarjev. Sešitek 1/4 vezan v eno knjigo K 3.50.

Ta zbirka nudi najlepše pripovedne bisere slovenskega slovstva, katere je treba na vsak način ohraniti našemu ljudstvu. Dosedaj so izšli:

1. zvezek: Josip Ogrinec, Vojnimir ali poganstvo in krst. — Strneno polje.
2. zvezek: Franc Erjavec, Hudo brezdnost ali Gozdarjev rejenc. — Ni vse zlato, kar se sveti. — Izgubljen mož. — Ena noč na Kumu. — Mravlja.
3. zvezek: Vesele povesti, Jaklič, za možem. — V pustiv je šla. Jurčič, Pravda med bratom.
4. zvezek: Ksaver Meško, Povesti in slike: Stiri smrti. — Pot čez travnik. — Požigalec.

Varčna kuharica.

Zbirka navodil za pripravo okusnih in tehničnih jedil s skromnimi sredstvi. Za slabe in dobre čase sestavila v vojnem letu 1915. M. R. Založila Katoliška Bukvarna. Cena K 1.20, v platno vezana K 1.80, po pošti 20 vinarjev več.

Knjiga ne bo služila samo ob času draginje, temveč bo tudi ob dobrih časih pot do blagostanja. Njene posebne vrline so označene v predgovoru, katerega naj pazno prečita vsaka gospodinja. Knjiga se ogiblje potrate in vpošteva povsod varčnost ter uči, kako si pomaga gospodinja s sredstvi, katera so vedno in povsod dobiti. Vsa navodila so večkrat preizkušena in so se sprejela samo jedila, ki se tudi glede okusa lahko postavijo na vsako imenitno mizo. — Zelo pregledno kazalo ob koncu knjige ti tudi pomaga takoj rešiti vprašanje kaj boš danes ali jutri kuhala. S to knjigo v roki boš znala postaviti na mizo tudi eno in isto živilo v najrazličnejših oblikah in si boš znala vedno pomagati z malimi sredstvi, da ne prideš nikdar v zadrego. Knjiga bo mnogo pripomogla k blagostanju slovenskega naroda. Cena knjigi, ki obsega 224 strani, je skrajno nizka.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva.

31. c. kr. državna loterija

1194

za skupne vojaške dobrodelne namene

Ta denarna loterija vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitnik znaša **200.000 kron.**

Srečkanje se vrši javno na Dunaju 15. julija 1915. Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobe pri oddelku dobrodelne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtsstrasse 5, v loterijskih kolekturah, tobaknih trafikah, davčnih, poštah, železniških uradih, menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce zastoj. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od general. ravnateljstva državne loterije. (Oddelk za dobrodelne loterije.)